

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

A7-0263/2013

16.7.2013

*****I**
RAPORT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

Keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjon

Raportöör: Sandrine Bélier

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. Tavalises kaldkirjas märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI.....	54
ARENGUKOMISJONI ARVAMUS.....	57
PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS	97
KALANDUSKOMISJONI ARVAMUS	120
MENETLUS.....	127

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2012)0576),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artikli 192 lõiget 1, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7-0322/2012),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
 - võttes arvesse Prantsusmaa Senati, Itaalia Senati ja Rootsi parlamendi poolt subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamist käsitleva protokoll nr 2 alusel esitatud põhjendatud arvamusi, mille kohaselt seadusandliku akti eelnõu ei vasta subsidiaarsuse põhimõttele,
 - võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 20. märtsi 2013. aasta arvamust¹,
 - olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 55,
 - võttes arvesse keskkonna-, rahvatervise- ja toiduohutuse komisjoni raportit ning arengukomisjoni, põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni ning kalanduskomisjoni arvamusi (A7-0263/2013),
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha;
 2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle muu tekstiga asendada;
 3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

¹ ELT L 161, 6.6.2013, lk 73.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

võttes arvesse bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ning geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollil,

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Liit on võtnud vastu ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020, mis kohustab teda suurendama oma panust, et ära hoida maailma bioloogilise mitmekesisuse vähenemine 2020. aastaks.

Selgitus

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioonil ja Nagoya protokollil on ühine üldeesmärk: bioloogilise mitmekesisuse säilitamine. Käesolevas tekstis tasub meelde tuletada, et ELil on oma bioloogilise mitmekesisuse strateegia, mille eesmärgiks on ära hoida maailma bioloogilise mitmekesisuse vähenemine 2020. aastaks.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Euroopa Liidus kasutavad mitmesugused *osalised*, sh teadlased ja eri tööstusharude ettevõtted geneetilisi ressursse teadusuuringute ning arendus- ja äritegevuse otstarbel, samuti kasutatakse

(1) Euroopa Liidus kasutavad mitmesugused *kasutajad ja pakkujad*, sh teadlased ja eri tööstusharude ettevõtted geneetilisi ressursse teadusuuringute ning arendus- ja äritegevuse otstarbel, samuti

geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi.

kasutatakse geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi. ***Teadus- ja arendustegevus eeldab mitte ainult geneetiliste ressursside geneetilise ja biokeemilise koostise, vaid ka nendega seotud uuendusmeetmete ja praktiliste rakenduste uurimist ja analüüsimist. Nagoya protokolliga edukas rakendamine sõltub ka sellest, kuivõrd on geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad ja pakkujad võimelised pidama läbirääkimisi kokkuleppeliste tingimuste üle bioloogilise mitmekesisuse kaitse edendamiseks vastavalt ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegiale aastani 2020.***

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, ravimite väljatöötamine ja biopõhiste ***taastuenergiaallikate*** väljatöötamine.

Muudatusettepanek

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, ***biotehnoloogia, ravimite ja kosmeetikatoodete*** väljatöötamine ja ***tootmine ning*** biopõhiste ***energiaallikate*** väljatöötamine. ***Geneetilistel ressurssidel on oluline osa kahjustatud ökosüsteemide taastamiseks ja ohustatud liikide kaitsmiseks väljatöötatud strateegiate rakendamisel.***

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Liit tunnistab kõigi riikide vastastikust sõltuvust seoses geneetiliste ressursside kasutamisega toidu ja põllumajanduse tarbeks ning nende ressursside erilisust ja tähtsust ülemaailmse toiduga kindlustatuse saavutamisel ning põllumajanduse jätkusuutlikul arendamisel vaesuse leevendamise ja kliimamuutuste kontekstis, ning tunnustab taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu ning FAO toidu ja põllumajanduse geneetiliste ressursside komisjoni põhirolli selles.

Selgitus

Toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavate geneetiliste ressursside olulisus toiduga kindlustatuse tagamisel ja kliimamuutustega kohanemisel peab olema määruses märgitud.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 b) Geneetiliste ressursside uuringud on järk-järgult laienenud uutesse valdkondadesse, hõlmates eelkõige ookeane, mis on endiselt meie planeedi kõige vähem uuritud ja tuntud alad. Ookeanisügavused on planeedi viimane suur ääreala ning ressursside uurimise, avastamise ja kasutuselevõtmisega seoses huvi selle vastu üha kasvab. Süvamere mereökosüsteemide tohutut bioloogilist mitmekesisust käsitlevad uuringud on niisiis uus ja väga paljulubav valdkond selliste geneetiliste ressursside avastamise seisukohalt, millel võib olla väga erinevaid rakendusi.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 c) Tunnustatud tava on vahetada kõiki toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutatavaid taimegeneetilisi ressursse teadusuuringute, tõuaretuse ja koolituse eesmärgil vastavalt taimegeneetiliste ressursside toidu ja põllumajanduse tarbeks kasutamise rahvusvahelise lepingu (ITPGRFA) alusel loodud standardse materjali üleandmise kokkuleppe (SMTA) sätetele ja tingimustele, nagu on kindlaks määratud vastastikuse mõistmise memorandumis Euroopa geenipanga ühtse süsteemi loomiseks (AEGIS); vastavalt Nagoya protokollis artikli 4 lõikele 3 tunnustatakse, et selline tava toetab konventsiooni ja Nagoya protokollis eesmärgi ega ole nendega vastuolus.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3) Kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest võib saada olulist infot, mis võib aidata teha teaduslikke avastusi geneetiliste ressursside **huvitavate** geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta.

(3) Kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest, **sealhulgas traditsioonilise eluviisiga kohalike ja põliskogukondade teadmistest, uuendustest ja tavadest, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja säästvaks kasutamiseks**, võib saada olulist infot, mis võib aidata teha teaduslikke avastusi geneetiliste ressursside **potentsiaalselt väärtuslike** geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta. **Selliste kogukondade õigusi, mis on sätestatud**

Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põlis- ja hõimurahvaste konventsioonis (nr 169) ning ÜRO Peaassamblee poolt 2007. aastal vastu võetud ÜRO deklaratsioonis põlisrahvaste õiguste kohta, tuleb austada, ja ELi rakendusmeetmed peaksid seda eesmärki toetama.

Selgitus

Muudatusettepanek on kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikliga 8 ja ÜRO aktidega. Kohalikud ja põliskogukonnad aitavad traditsiooniliste teadmiste säilitamise ja kasutamise suuresi kaasa kohapealse bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja seda tuleks tunnustada.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Oluline on meelde tuletada, et Euroopa patendikonventsiooni kohaselt ei saa patentida taimesorte ja loomaliike ning taime- ja loomakasvatuse bioloogilisi protsesse. Kui leiutised põhinevad geneetilistel ressurssidel või geneetiliste ressursside komponentidel, tuleks patenditaotlustes, mis hõlmavad muu hulgas geneetilisi ressursse, tooteid, sealhulgas derivaate ja biotehnoloogiast tuletatud protsesse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi, märkida ressursid ja nende päritolu, ning see teave tuleks esitada asjaomastele asutustele ja edastada pädevale asutusele. Sama kohustus peaks kehtima uute taimesortidega seotud õiguste kohta.

Selgitus

Oluline on meelde tuletada Euroopa patendikonventsioonis sisalduvat elusorganismide patentimise keeldu. Läbipaistvuse, tõhususe ja parema jälgitavuse huvides peaks patenditaotlused sisaldama viidet geneetilistele ressurssidele ja nende päritolule.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 b) Liikmesriikidel ja nende kohtutel on endiselt pädevus ja vastutus praktiliste meetmete rakendamise osas ELi kohalike ja põliskogukondade õiguste kaitsmisel juurdepääsu ja tulu jaotamise kokkulepete puhul.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Geneetilisi ressursse tuleks säilitada kohapeal ja kasutada säästvalt ning nende kasutamisest saadav tulu tuleks jaotada õiglaselt ja erapooletult. See aitaks kaasa vaesuse kaotamisele ning seeläbi ÜRO aastatuhande arengueesmärkide saavutamisele, nagu on sätestatud 29. oktoobril 2010. aastal konventsiooniosaliste poolt vastu võetud geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollis (edaspidi „Nagoya protokoll”) preambulis. Konventsiooniosalistena on EL ja enamik selle liikmesriike Nagoya protokollis allkirjastanud. Tuleks toetada võimekust seda protokollis tulemuslikult rakendada.

Selgitus

Ei tohiks unustada, et suur osa maailma rahvastikust sõltub otseselt bioloogilisest mitmekesisusest kui sissetulekuallikast. Maailma vaesimate piirkondade geneetilise ressursi suhtes vale lähenemisviisi võtmise tagajärjed oleksid nende piirkondade elanikele laastavad. Nagoya protokollis tunnistati seda ja seetõttu tuleks protokollis nõuetekohaselt rakendada.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 b) Tulu õiglast jaotamist peaks vaatlema kontekstis, kus bioloogilise mitmekesisuse poolest rikkad arenguriigid on peamised geneetilise ressursi pakkujad, samal ajal kui kasutajad asuvad peamiselt arenenud riikides. Lisaks võimalusele panustada bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ning säästvasse kasutamisse, võib ressursidele juurdepääs ja tulu õiglane jaotamine kaasa aidata vaesuse kaotamisele ja keskkonnasäästlikkusele ning seega toetada ka liikumist aastatuhande arengueesmärkide saavutamise suunas, nagu on sätestatud Nagoya protokollis preambulis. Nagoya protokollis rakendamise eesmärgiks peaks olema ka nende võimaluste realiseerimine.

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 c) Inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 11 sätestatud õigus toidule, samuti majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 12 tunnustatud õigus võimalikult heale tervisele, on olulise tähtsusega ning peaksid alati olema kaitstud.

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 d) Nagu geneetilised ressursid on ka selliste ressursidega seotud traditsioonilised teadmised suurel määral koondunud arenguriikidesse, eelkõige kohalikesse ja põliskogukondadesse. Selliste kogukondade õigusi, mis on sätestatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioonis (nr 169) ning ÜRO Peaassamblee poolt 2007. aastal vastu võetud ÜRO deklaratsioonis põlisrahvaste õiguste kohta, tuleks austada ning ELi rakendusmeetmed peaksid seda hõlbustama.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) Konventsioonis tunnustatakse riikide suveräänsed õigust nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatel aladel leiduvatele loodusvaradele ja nende õigust otsustada geneetilistele ressursidele juurdepääsu üle. Konventsiooniga kohustatakse kõiki osalisi hõlbustama juurdepääsu sellistele geneetilistele ressursidele, millele neil on suveräänsed õigused. Samuti on kõik konventsiooniosalised kohustatud võtma meetmeid, et jagada õiglaselt ja erapooletult teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning geneetiliste ressurside ärilisest või muust kasutamisest saadavat tulu kõnealuseid ressursse pakkuva osalisega. Selline jagamine toimub vastastikku kokkulepitud tingimustel.

(5) Konventsioonis tunnustatakse riikide suveräänsed õigust nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatel aladel leiduvatele loodusvaradele ja nende õigust otsustada geneetilistele ressursidele juurdepääsu üle. Konventsiooniga kohustatakse kõiki osalisi hõlbustama juurdepääsu sellistele geneetilistele ressursidele, millele neil on suveräänsed õigused, **et võimaldada ressurside keskkonnasäästlikku kasutamist teiste osaliste poolt**. Samuti on kõik konventsiooniosalised kohustatud võtma meetmeid, et jagada õiglaselt ja erapooletult teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning geneetiliste ressurside ärilisest või muust kasutamisest saadavat tulu kõnealuseid ressursse pakkuva

Konventsiooniga reguleeritakse ka sellist geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu jaotamist, mis on seotud bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise suhtes asjakohaste kohalike ja põliskogukondade teadmiste, innovatsiooni ja tavadega.

osalisega. Selline jagamine toimub ***kõnealuse ressursi päritoluriigi eelneva informeeritud nõusoleku alusel ning tulu jaotamine toimub*** vastastikku kokkulepitud tingimustel. Konventsiooniga reguleeritakse ka sellist geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu jaotamist, mis on seotud bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise suhtes asjakohaste kohalike ja põliskogukondade teadmiste, innovatsiooni ja tavadega. ***Geneetilisi ressursse tuleks kasutada tasakaalustatult ja säästvalt ning kohalikel kogukondadel peaks olema õigus olla kaasatud, sest ainult nii on võimalik, et ressursside kasutamisest tulenevatest võimalustest, arengust ja tulust saavad õiglaselt ja võrdselt osa kõik osalised.***

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga muudetakse palju üksikasjalikumaks konventsiooni üldeeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga muudetakse palju üksikasjalikumaks konventsiooni üldeeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest ***ning hilisemast turustamisest saadava rahalise ja mitterahalise*** tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Nagoya protokoll kohaldatakse geneetiliste ressursside suhtes, mis kuuluvad konventsiooni artikli 15 reguleerimisalasse, vastandina konventsiooni artikli 4 laiemale reguleerimisalale. See tähendab, et Nagoya protokolliga ei ole kaetud kogu artikli 4 jurisdiktsiooni ulatus, näiteks tegevus riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävatel merealadel. Sellele vaatamata ei takistata Nagoya protokolliga osalisi laiendamast oma põhimõtteid sellistel merealadel toimuvatele tegevustele.

Selgitus

Nagoya protokoll reguleerimisala on veidi kitsam kui bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni reguleerimisala ning see ei laiene riiklikest vetest väljaspool toimuvale tegevusele, näiteks kalavarude püüdmine väljaspool majandusvööndit. Sellele vaatamata on liidul õigus minna kõnealusel määruses kaugemale ning seega on protokollis artiklis 10 kavandatud tulevased mehhanismid olukordade jaoks, kus eelneva informeeritud nõusoleku saamine ei ole võimalik.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(8) Nagoya Protokoll rakendamiseks tuleb kehtestada selge ja kindel raamistik, mis peaks **parandama** looduspõhise teadus- ja arendustegevuse võimalusi ELis. **Samuti tuleb vältida seda, et ELis kasutataks ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse või ebaseaduslikult omandatud traditsioonilisi teadmisi, mis on geneetiliste ressurssidega seotud, ning toetada pakkujate ja kasutajate vahel***

*(8) Nagoya protokoll **ja konventsiooni asjaomaste sätete** rakendamiseks tuleb kehtestada selge ja kindel raamistik, mis peaks **toetama protokollis peamist eesmärki, eelkõige bioloogilise mitmekesisuse kaitset, selle komponentide säästvat kasutamist ning geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja võrdset jaotamist. See hõlmab ebaseaduslikult omandatud geneetiliste***

kokkulepitud tingimustes sätestatud tulujaotamiskohustuste tõhusat täitmist.

ressursside või selliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamise takistamist ELis. Samuti on oluline parandada looduspõhise teadus- ja arendustegevuse võimalusi ELis, eelkõige parandades tingimusi seoses geneetiliste ressursside ja traditsiooniliste teadmiste kasutamise õiguskindlusega.

Muudatusettepanek 19

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) Ebaseaduslikult omandatud geneetiliste ressursside või nendel ressurssidel või traditsioonilistel teadmistel põhinevate toodete kasutamine või hilisem turuleviimine tuleks keelustada.

Muudatusettepanek 20

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 b) Käesoleva määrusega loodud raamistikku on vaja ka geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ning nende kasutamisest saadava tulu jaotamisega seotud osaliste, kohalike ja põliskogukondade ning sidusrühmade vahelise usalduse säilitamiseks ja suurendamiseks.

Selgitus

Suur osa geneetilisest ressurssidest asub lõunapoolsetes riikides, kus elanikkonnal on bioloogilise mitmekesisusega tihe side. Tõhusalt toimiv määrus suurendab ELi välispartnerite usaldust ja tagab seeläbi Euroopa kasutajatele püsiva juurdepääsu geneetilistele ressurssidele.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes **selliste** geneetiliste ressursside **suhtes** ja geneetiliste ressurssidega seotud **selliste** traditsiooniliste teadmiste suhtes, **millele on pääsetud juurde** pärast Nagoya protokoll jöustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes geneetiliste ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste **uute omandamise ja kasutuse viiside** suhtes, **mida on rakendatud või mis on alguse saanud** pärast Nagoya protokoll jöustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Nagoya protokolliga kooskõlas tuleb määratleda, et geneetiliste ressursside kasutamine tähendab geneetilise **materjali proovide geneetilise** või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevust, **mis hõlmab ka Nagoya protokoll osalisriigis juurde pääsetud geneetilisest materjalist eraldatud ühenditega seotud** teadus- ja arendustegevust.

Muudatusettepanek

(11) Nagoya protokolliga kooskõlas tuleb määratleda, et geneetiliste ressursside kasutamine tähendab **geneetiliste ressursside** geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevust. Teadus- ja **arendustegevuse all tuleb mõista geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostise uurimist ja tundmaõppimist, et teha kindlaks faktid ja jõuda järeldusteni, sealhulgas uuenduste ja praktiliste rakendusteni.**

Selgitus

Mõiste „teadus- ja arendustegevus” Nagoya protokoll kontekstis on kooskõlas rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsiooni artikli 31 lõikega 1.

Artikli 3 lõikes 6 antud ebaselge mõiste „kasutamine” jätab ohtlikult ulatusliku tõlgendusruumi, mistõttu tuleks kasutada protokollis esitatud kasutamise mõistet ning tagada mõiste ühtlane kasutamine. Siinkohal tuleb mõiste „geneetiliste ressursside kasutamine” puhul lähtuda määruse artikli 3 mõistest, et ära hoida eksitavat tõlgendamist, ning järgida Nagoya protokoll artikli 2 mõistet „kasutamine”.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Nagoya protokollil põhineva rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust, et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada **vajaduse korral** tulu jaotamine. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei ole asjakohane kohustada kõiki kasutajaid võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. **Seetõttu tuleks sätestada üksnes vajaliku hoolsuse meetmete miinimumelemendid.** Kasutajaid tuleks konkreetsete vajaliku hoolsuse rakendamise vahendite ja meetmete valimisel toetada parimate tavade tunnustamisega ning **täiendavate meetmetega** valdkondlike tegevusjuhendite, näidis-lepinguklauslite ja parimate tavade **väljatöötamise vallas**, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

Muudatusettepanek

(14) Nagoya protokollil põhineva rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust, et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada tulu jaotamine. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei ole asjakohane kohustada kõiki kasutajaid võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. Kasutajaid tuleks konkreetsete vajaliku hoolsuse rakendamise vahendite ja meetmete valimisel toetada parimate tavade tunnustamisega ning valdkondlike tegevusjuhendite, näidis-lepinguklauslite ja parimate tavade **väljatöötamisega**, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14 a) Nagoya protokollide rakendamise edukus sõltub sellest, kas geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad ja pakkujad räägivad läbi vastastikku kokkulepitud tingimused, mis tagavad lisaks tulu õiglasele jaotamisele ka selle, et panustatakse Nagoya protokollide laiendamise eesmärki, milleks on bioloogilise mitmekesisuse kaitse.

Selgitus

Nagoya protokollide eesmärgid, mis on määratletud protokollide artiklis 1, annavad mõista, et tulu jaotamine peaks aitama kaasa ka „bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvale kasutamisele”.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(16) Kasutajate väljakujundatud parimad tavad peaksid olema tähtsad selliste vajaliku hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollide rakendamise süsteemi järgimiseks suure õiguskindluse ja väikeste kuludega. Kasutajatel peaks olema võimalik tugineda juba olemasolevatele akadeemilise sektori ja eri tööstusharude tegevusjuhenditele. Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas teatavat ühenduse jälgitavat menetlust, vahendite või mehhanismide kogumit võiks tunnustada parima tavana. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid

välja jäetud

võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine. Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollis osaliste ühise otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kasutajad peaksid *kasutamisenä käsitatavate* tegevuste ahela teatavates etappides kinnitama, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust. Selline kinnitamine peaks toimuma *avalikult sektorilt* teadusuuringute tegemiseks mõeldud rahaliste vahendite saamise ajal, geneetiliste ressursside põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemise ajal või juhul, kui turustamisluba ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal. Turustamisloa taotlemise ajal esitatud kinnitus ei oleks siiski loamenetluse osa, vaid oleks suunatud käesoleva määruse alusel kindlaks määratud pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Loodusest koguvad geneetilisi

PE508.195v03-00

Muudatusettepanek

(17) Kasutajad peaksid tegevuste ahela teatavates etappides kinnitama, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust, *ja seda tõendama*. Selline kinnitamine peaks toimuma *eelneva informeeritud nõusoleku ja vastastikku kokkulepitud tingimuste sätestamise ajal*, teadusuuringute tegemiseks mõeldud rahaliste vahendite saamise ajal, *pädevalt riiklikult ja piirkondlikult asutuselt või rahvusvaheliselt organisatsioonilt intellektuaalomandi õiguse taotlemise ajal*, geneetiliste ressursside põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemise ajal või juhul, kui turustamisluba ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal. *Intellektuaalomandi õiguste kaitse või* turustamisloa taotlemise ajal esitatud kinnitus ei oleks siiski loamenetluse osa, vaid oleks suunatud käesoleva määruse alusel kindlaks määratud pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek

(18) Loodusest koguvad geneetilisi

20/127

RR\944028ET.doc

materjale peamiselt akadeemilised uurijad või *kogujad* mitteärilistel eesmärkidel. Valdavatel juhtudel ja peaaegu kõigis sektorites pääsetakse uutele kogutud geneetilistele ressurssidele juurde vahendajate, kogude või geneetilisi ressursse kolmandatest riikidest omandanud agentide kaudu.

materjale peamiselt *erakogujad ja -ettevõtjad, sageli ärilistel eesmärkidel, ja* akadeemilised uurijad või *teadusasutused* mitteärilistel eesmärkidel. Valdavatel juhtudel ja peaaegu kõigis sektorites pääsetakse uutele kogutud geneetilistele ressurssidele juurde *nii äriliste kui ka mitteäriliste* vahendajate, kogude või geneetilisi ressursse kolmandatest riikidest omandanud agentide kaudu. *Käesoleva määrusega tuleks tagada, et kõik asjaomased osalised täidavad esmase juurdepääsu osas vastastikku kokkulepitud tingimusi, mida kohaldatakse materjalide edastamise suhtes kolmandatele isikutele. Paljudel juhtudel võib hilisem kasutus või turustamine eeldada uute eelnevalt vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist.*

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) *Kogud* on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste *olulised* pakkujad. Luua *tuleks ELi usaldusväärsete* kogude süsteem. Süsteem *tagaks*, et ELi *usaldusväärsete* kogude *registrisse kantud kogude* omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi *usaldusväärsete* kogude süsteem peaks märgatavalt vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas

Muudatusettepanek

(19) *Enamik kogusid* on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste *kõige kättesaadavamad* pakkujad. *Pakkujatena võivad nad oluliselt aidata teistel kontrolliahela osalistel oma kohustusi täita. Selle võimaldamiseks tuleks luua ELi registreeritud* kogude süsteem. Süsteem *tagab*, et ELi *tasandil registreeritud* kogude omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi *registreeritud* kogude süsteem peaks märgatavalt

teatav kogu vastab ELi **usaldusväärseks** koguks tunnistamise nõuetele. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab ELi **registreeritud** koguks tunnistamise nõuetele, **ning selle, kas suudetakse täita Nagoya protokolliga laiemaid eesmärke, mis puudutab geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsele kaasa aitamist**. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

Selgitus

Oluline on rõhutada, et ELi usaldusväärsete kogude hulka lugemise tingimused ei peaks olema ainult tehnilised. Esimene „usaldusväärse” tingimus on suutlikkus kehtestada tulu õiglane ja erapooletu jaotamine.

Kuna „usaldusväärne” on väga kaalukas mõiste, oleks eelistatavam neutraalsem mõiste, näiteks „registreeritud”.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19 a) ELi registreeritud kogude puhul tuleks järgida Nagoya protokolliga eesmärke. Kogud peaksid protokolliga artiklite 21 ja 22 kohaselt kaasa aitama teadlikkuse tõstmisele ja suutlikkuse suurendamisele, niipalju kui nende valduses olevad ressursid seda võimaldavad. Pädevad asutused võivad kaaluda kogude sellise tegevuse rahastamist. Iga ELi registreeritud kogu puhul tuleks püüda kaasa aidata geneetiliste ressurssidega seotud

traditsiooniliste teadmiste dokumenteerimisele koostöös kohalike ja põliskogukondadega, asutustega, antropoloogidega ja vajaduse korral teiste osalistega. Selliste teadmistega ümberkäimisel tuleks täielikult austada asjaomaseid õigusi. Teavet selliste teadmiste kohta peaks avaldama juhul, kui sellega kaitstakse asjaomaseid õigusi ega rikuta või takistata mingilgi viisil nende kaitset.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 20

Komisjoni ettepanek

(20) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kasutajad täidavad oma kohustusi. Siinkohal peaksid pädevad asutused käsitama rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaate tõendina selle kohta, et geneetilised ressursid, mida need sertifikaadid hõlmavad, on omandatud seaduslikult ja kehtestatud on vastastikku kokkulepitud tingimused. Pädevad asutused peaksid tehtud kontrollid protokollima ja tegema asjakohase teabe kättesaadavaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta.

Muudatusettepanek

(20) Liikmesriikide pädevad asutused peaksid kontrollima, kas kasutajad täidavad oma kohustusi. Siinkohal peaksid pädevad asutused käsitama rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaate tõendina selle kohta, et geneetilised ressursid, mida need sertifikaadid hõlmavad, on omandatud seaduslikult ja kehtestatud on vastastikku kokkulepitud tingimused. ***Kui rahvusvaheline sertifikaat puudub, tuleks muid õiguslikult vastuvõetavaid kinnitusi lugeda tõendiks selle kohta, et geneetilised ressursid, mida need kinnitused hõlmavad, on omandatud seaduslikult ja kehtestatud olid vastastikku kokkulepitud tingimused.*** Pädevad asutused peaksid tehtud kontrollid protokollima ja tegema asjakohase teabe kättesaadavaks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. jaanuari 2003. aasta direktiiviga 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu kohta.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22 a) EL peaks tegutsema omaalgatuslikult, et tagada Nagoya protokollis eesmärkide saavutamise globaalse mitmepoolse kasu jaotamise mehhanismi loomise osas, et suurendada vahendeid bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja selle komponentide säästvaks kasutamiseks kogu maailmas.

Selgitus

Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni egiidi all on parajasti käimas rahvusvahelised läbirääkimised, et viia ellu Nagoya protokollis artiklis 10 määratletud globaalne mitmepoolne tulu jaotamise mehhanism. EL on läbirääkimiste osaline ja peaks näitama oma tahet aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsele kogu maailmas, rakendades oma eesmärgid ELi tulu jaotamise fondi kaudu ja ennetades globaalse mehhanismi loomist.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22 b) EL peaks rakendama Nagoya protokollis artiklis 10 sätestatud tulu jaotamise põhimõtet, seni kuni luuakse Nagoya protokollis ette nähtud globaalne mitmepoolne mehhanism. Kuni mitmepoolse mehhanismi toimima hakkamiseni tuleks luua ELi tulu jaotamise fond, kuhu kogutakse tulu jaotamise sissemaksed ning suunatakse need bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks kogu maailmas. Selleks tuleks delegeerida komisjonile volitused võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu õigusakte üksikasjalike kriteeriumide ja eeskirjade kehtestamiseks tulu jaotamise kohta olukordades, kus

geneetilised ressursid pärinevad väljaspool liikmesriikide jurisdiktsiooni asuvatest piirkondadest või kus geneetiliste ressursside päritoluriiki ei ole võimalik tuvastada või kui ei ole võimalik anda või saada eelnevat informeeritud nõusolekut. Eriti oluline on, et komisjon korraldaks ettevalmistustöö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning nõuetekohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Selgitus

Oluline on esitada juhised delegeeritud aktide vastuvõtmise kohta olukordades, kus geneetilised ressursid pärinevad väljaspool liikmesriikide jurisdiktsiooni asuvatest piirkondadest või kus geneetiliste ressursside päritoluriiki ei ole võimalik määrata, tulu jaotamise mehhanismi ja ELi tulu jaotamise fondi loomise kohta.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm peaks võimaldama arutada ja aitama ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, **juurdepääsusüsteemide** ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu mitteärielistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude **juurdepääsutavasid**, ELi sidusrühmade juurdepääsu kolmandates riikides **ja** parimate tavade vahetamist.

Muudatusettepanek

(23) Juurdepääsu **ning õiglast ja võrdset tulu jaotamist** käsitlev ELi platvorm peaks võimaldama arutada ja aitama ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, **juurdepääsu- ja tulu jaotamise süsteemide** ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu **ja tulu jaotamist** mitteärielistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude **juurdepääsu- ja tulu jaotamise tavasid**, ELi sidusrühmade juurdepääsu **ja tulu jaotamist** kolmandates riikides **ning** parimate tavade vahetamist. **Liidu platvormi puhul tuleks täielikult arvesse võtta liikmesriikide pädevust ja järgida eesmärki tagada vajaduse korral kohalike ja põliskogukondade kaasamine vastavalt Nagoya protokollile.**

Selgitus

Protokollilise juurdepääsu ressurssidele käsitlevates sätetes osutatakse konkreetselt põlisrahvaste ja kohalike kogukondade huvidele. Seetõttu on asjakohane teha sama ka määruses.

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi „Nagoya protokoll”).

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise ***põhimõttele vastavuse*** kohta kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi „Nagoya protokoll”).

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määruse eesmärk on geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine ning seeläbi bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ja selle komponentide säästvasse kasutamisse panustamine kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkidega.

Selgitus

Oluline on meelde tuletada Nagoya protokollis eesmärki, nii nagu see on sõnastatud protokollis artiklis 1, ning protokollis aluseks oleva bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärke.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 1 – lõik 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega sätestatakse kohustused geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajatele. Käesoleva määrusega loodud Nagoya protokollis rakendussüsteem hõlmab ka meetmeid kasutajate kohustuste täitmise lihtsustamiseks ning järelevalve ja kontrollimeetmete raamistikku, mida liidu liikmesriigid peavad edasi arendama ja kehtestama. Käesolev määrus hõlmab ka sätteid, mis toetavad asjaomaste osaliste tegevust suurendamiseks teadlikkust geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste tähtsusest ning neile juurdepääsu ja tulu jaotamise küsimustest, samuti ka tegevust, millega panustatakse suutlikkuse suurendamisele arenguriikides vastavalt Nagoya protokollis sätetele.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde pärast Nagoya

Käesolevat määrust kohaldatakse riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde *või mida on kasutatud*

protokolli jõustumist Euroopa Liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes.

Käesolevat määrust ei kohaldata selliste geneetiliste ressursside suhtes, millele juurdepääsu ja mille kasutamisest saadava tulu jaotamist reguleeritakse rahvusvahelise erivahendiga, milles osaleb ka EL.

pärast Nagoya protokolli jõustumist Euroopa Liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes, *samuti ka hilisema rakendamise ja turustamise suhtes.*

Käesolevat määrust ei kohaldata selliste geneetiliste ressursside suhtes, millele juurdepääsu ja mille kasutamisest saadava tulu jaotamist reguleeritakse rahvusvahelise erivahendiga, milles osaleb ka EL.

Käesolevat määrust ei kohaldata selliste geneetiliste ressursside suhtes, mille päritoluriik otsustas siseriiklike juurdepääsueeskirjade vastuvõtmisel mitte järgida kehtivaid Nagoya protokolli või üldise kaubavahetuse nõudeid. Nõuetekohaselt tuleks arvesse võtta muude rahvusvaheliste organisatsioonide tehtavat kasulikku ja asjakohast tööd või rakendatavaid tavasid.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) „geneetilised ressursid” – tegeliku või potentsiaalse väärtusega geneetiline materjal;

Muudatusettepanek

(3) „geneetilised ressursid” – tegeliku või potentsiaalse väärtusega geneetiline materjal *või selle derivaadid*;

Selgitus

Derivaadid moodustavad geneetilistest ressurssidest olulise osa ja tuleks määruses selgelt ära märkida.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) „derivaat” – looduslikult esinev biokeemiline ühend, mis tekib bioloogiliste või geneetiliste ressursside geeniekspressiooni või metabolismi tulemusel, olenemata sellest, kas see sisaldab funktsionaalseid pärilikkuse üksusi;

Selgitus

Muudatusettepanekuga lisatakse Nagoya protokollis artiklis 2 esitatud määratlus.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) „kasutaja” – geneetilisi ressursse või nendega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutav füüsiline või juriidiline isik;

(5) „kasutaja” – geneetilisi ressursse või nendega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutav ***või geneetilisi ressursse või geneetilistel ressurssidel või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistel teadmistel põhinevaid tooteid hiljem turustav*** füüsiline või juriidiline isik;

Muudatusettepanek 41

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus;

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus, ***sealhulgas biotehnoloogia rakendamise teel;***

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 a) „turuleviimine” – käesoleva määruse tähenduses toote ühenduse turul kättesaadavaks tegemine;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 6 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(6 b) „biotehnoloogia” – mis tahes tehnoloogiline rakendus, mis kasutab bioloogilisi süsteeme, elusorganisme või nende derivaate spetsiifilise kasutusalaga toodete või protsesside väljatöötamiseks või modifitseerimiseks;

Selgitus

Muudatusettepanekuga lisatakse Nagoya protokollis artiklis 2 esitatud määratlus.

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8 a) „ebaseaduslikult omandatud geneetilised ressursid” – geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste omandamine viisil, mis on vastuolus kohaldatavate riiklike või rahvusvaheliste õigusnormidega päritoluriigis juurdepääsu ja tulu jaotamise kohta;

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 11

Komisjoni ettepanek

(11) „rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaat” – juurdepääsuluba või sellega samaväärne dokument, mille on väljastanud pädev riigiasutus kooskõlas Nagoya protokolliga artikli 6 lõike 3 punktiga e ja mis on kättesaadav juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule;

Muudatusettepanek

(11) *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 1 – punkt 12

Komisjoni ettepanek

(12) „juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustik” – Nagoya protokolliga artikli 14 lõike 1 kohaselt loodud üleilmne teabevahetusportaal.

Muudatusettepanek

(12) *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige -1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

-1. ELis keelustatakse ebaseaduslikult omandatud geneetiliste ressursside kasutamine.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud **kooskõlas** juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega ning et tulu jaotatakse **vastastikku** kokkulepitud tingimustel õiglaselt ja erapooletult. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele **teavet**, mis on juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast **oluline**.

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud **eelneva informeeritud nõusoleku alusel ja vastastikku kokkulepitud tingimustel, nagu need on määratletud** juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega, ning et tulu jaotatakse **nimetatud** kokkulepitud tingimustel õiglaselt ja erapooletult. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele **kogu teabe ja dokumendid**, mis on **olulised** juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast **ning käesoleva määruse nõuete täitmiseks**.

1 a. Geneetilisi ressursse ja nendega seotud traditsioonilisi teadmisi edastatakse teistele kasutajatele ainult rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadi alusel ja vastastikku kokkulepitud tingimustel või eelneva informeeritud nõusoleku alusel ja vastastikku kokkulepitud tingimustel. Kui puuduvad vastastikku kokkulepitud tingimused või kui hilisemad kasutajad kavatses kasutada geneetilisi ressursse või traditsioonilisi teadmisi tingimustel, mis ei kajastu eelnevalt kokkulepitud tingimustes, peavad hilisemad kasutajad

saavutama päritoluriigiga kokkuleppe vastastikku kokkulepitud tingimuste osas.

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. Selliste geneetiliste ressursside puhul, mille päritoluriiki ei ole võimalik tuvastada või kui ei ole võimalik anda või saada eelnevat informeeritud nõusolekut, jaotavad uued kasutajad tulu ELi tulu jaotamise fondi, mille eesmärgiks on bioloogilise mitmekesisuse kaitse kogu maailmas, kuni luuakse globaalne mitmepoolne tulu jaotamise mehhanism, nagu on sätestatud Nagoya protokollis artiklis 10.

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kasutajad

(a) otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele järgmist teavet:

(1) geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kuupäev ja koht;

2. Kasutajad

(a) otsivad, säilitavad ja edastavad **rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaati käsitlevat teavet** ka hilisematele kasutajatele, **juhul kui geneetilised ressursid on omandatud sellistelt Nagoya protokollis osalisriikidelt, kus geneetilistele ressurssidele juurdepääs on reguleeritud Nagoya protokollis artikliga 6, samuti teavet vastastikku kokkulepitud tingimuste sisu kohta või** järgmist teavet:

(1) geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kuupäev ja koht;

(2) kasutatud geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kirjeldus, sh kättesaadavad kordumatud tunnused;

(3) ressursside või teadmiste otseallikas ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste hilisemad kasutajad;

(4) juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud õiguste ja kohustuste olemasolu või puudumine;

(5) *juurdepääsu käsitlevad otsused* ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

(b) hangivad lisateavet või tõendeid, kui püsib ebakindlus juurdepääsu ja kasutamise seadluslikkuse osas; ning

(c) hangivad nõuetekohase juurdepääsuloa, kehtestavad vastastikku kokkulepitud tingimused või lõpetavad kasutuse juhul, kui ilmneb, et juurdepääs ei ole toimunud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kasutajad säilitavad juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulise teabe 20 aastat pärast kasutusaja lõppu.

(2) kasutatud geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kirjeldus, sh kättesaadavad kordumatud tunnused;

(3) ressursside või teadmiste otseallikas ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste hilisemad kasutajad;

(4) juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud õiguste ja kohustuste olemasolu või puudumine;

(5) *juurdepääsuloa* ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused, *sealhulgas tulu jaotamise kord*;

(6) selliste rahvusvaheliste erivahendite juurdepääsu ja tulu jaotamise nõuete kohaldamine artikli 2 tähenduses, mis võivad piirata või vähendada käesolevast määrusest tulenevaid kasutaja kohustusi. Sellisel juhul peab teave hõlmama ka märkust, et kasutamist reguleeritakse erivahenditega.

(b) hangivad lisateavet või tõendeid, kui püsib ebakindlus juurdepääsu ja kasutamise seadluslikkuse osas; ning

(c) hangivad nõuetekohase juurdepääsuloa, kehtestavad vastastikku kokkulepitud tingimused või lõpetavad kasutuse juhul, kui ilmneb, et juurdepääs ei ole toimunud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega.

Muudatusettepanek

3. Kasutajad säilitavad juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulise teabe 20 aastat pärast kasutusaja *või hilisema turustamisaja* lõppu.

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Komisjon on artikli 14 a kohaselt volitatud vastu võtma delegeeritud õigusakte, et kehtestada hiljemalt ...¹ tulu jaotamise eeskirjad kooskõlas lõikega 4 a. Nende eeskirjadega nõutakse tulu jaotamist vähemalt asjaomase sektori parima tava tasemel ning kehtestatakse tingimused mitterahalise tulu jaotamiseks.

¹ Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: kuus kuud pärast käesoleva määruse jõustumist.

Muudatusettepanek 54

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 b. Kasutajad püüavad geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste pakkujatega vastastikku kokkulepitud tingimuste üle läbirääkimisi pidades tagada, et sellised tingimused aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvale kasutamisele ning tehnosiirdele arenguriikidesse.

Selgitus

Nagoya protokollis eesmärgid, nagu need on määratletud artiklis 1, annavad mõista, et tulu jaotamine peaks aitama kaasa ka „bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvale kasutamisele”. Artiklis 1 viidatakse ka otseselt tehnosiirdele. Arvestades, et vastastikku kokkulepitud tingimused tuleb koos kindlaks määrata, on see nii andmete

pakkujate kui ka kasutajate ülesanne ühiselt tagada, et vastastikku kokkulepitud tingimused suurendavad, mitte ei vähenda bioloogilist mitmekesisust.

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 5

välja jäetud

ELi usaldusväärsete kogud

1. Komisjon loob ELi usaldusväärsete kogude registri ja haldab seda. Register on internetipõhine, kasutajatele hõlpsasti ligipääsetav ja hõlmab geneetiliste ressursside kogusid, mille kohta on kindlaks tehtud, et need vastavad ELi usaldusväärse kogu kriteeriumidele.

2. Liikmesriigi jurisdiktsiooni all oleva kogu omaniku taotlusel kaalub liikmesriik asjaomase kogu kandmist ELi usaldusväärsete kogude registrisse. Kui liikmesriik on teinud kindlaks, et see kogu vastab lõikes 3 sätestatud kriteeriumidele, teatab ta komisjonile viivitamata kogu nimetuse ja liigi ning kontaktisiku andmed. Komisjon lisab saadud teabe viivitamata ELi usaldusväärsete kogude registrisse.

3. Selleks et kogu kantaks ELi usaldusväärsete kogude registrisse, tõendab tema omanik, et on suuteline tegema järgmist:

(a) kasutama standardmenetlusi geneetiliste ressursside proovide ja nendega seotud teabe vahetamisel muude kogude omanikega ning selliste proovide ja sellise teabe edastamisel kolmandatele isikutele kasutamiseks;

(b) edastama geneetiliste ressursside proove ja nendega seotud teavet kolmandatele isikutele kasutamiseks üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad, et neile proovidele ja sellele

teabe juurdepääsemisel järgiti kohaldatavaid õiguslikke nõudeid ja vajaduse korral täideti tulu õiglase ja erapooletu jaotamise vastastikku kokkulepitud tingimused;

(c) registreerima kõik kolmandatele isikutele kasutamiseks edastatud geneetiliste ressursside proovid ja kogu nendega seotud teabe;

(d) looma kolmandatele isikutele edastatud geneetiliste ressursside proovide kordumatud tunnused ja neid kasutama;

(e) kasutama geneetiliste ressursside proovide ja nendega seotud teabe vahetamisel muude kogude omanikega asjakohaseid jälgimis- ja kontrollivahendeid.

4. Liikmesriigid kontrollivad korrapäraselt, et kõigi nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate kogude puhul, mis on kantud ELi usaldusväärsete kogude registrisse, kohaldatakse tõhusalt lõike 3 meetmeid.

Liikmesriigid teatavad komisjonile viivitamata, kui mõni nende jurisdiktsiooni alla kuuluv ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogu ei vasta enam lõikele 3.

5. Kui on tõendeid, et ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogu puhul ei kohaldata lõike 3 meetmeid, selgitab asjaomane liikmesriik asjaomase kogu omanikuga kõnelusi pidades viivitamata välja parandusmeetmed.

Komisjon kõrvaldab ELi usaldusväärsete kogude registrist kogu, mille kohta ta on eelkõige lõike 4 kohaselt esitatud teabe põhjal kindlaks teinud, et selle puhul esineb lõike 3 sätete järgimisel suuri või püsivaid raskusi.

6. Komisjon on volitatud vastu võtma rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõigete 1–5 rakendamise kord. Kõnealused rakendusaktid võetakse

vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon teeb pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest.

Muudatusettepanek

2. Komisjon teeb pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest. ***Äärepoolseimatele piirkondadele pööratakse erilist tähelepanu sealsete geneetiliste ressursside olulisuse ja hapruse tõttu, et hoida ära nende kuritarvitused.***

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) Komisjoni poolt lõikes 3 määratud teabekeskus tagab konsulteerimise nõukogu määruse (EÜ) nr 338/97¹ alusel loodud asjaomaste ELi asutustega ja nimetatud määruse (EÜ) rakendamise eest vastutavate riigiasutustega.

¹ EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1.

Selgitus

Määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel, on üldtuntud kui ELi elusloodusega kauplemise määrus. Selliste vahendite loomine, mis tagavad tõhusa koordineerimise CITESi ja Nagoya protokollide rakendamise eest vastutavate riiklike asutuste vahel, on nii ebaseadusliku kui ka jätkusuutmatu kaubavahetusega tegelemise aluseks.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 b. Pädevad asutused ning juurdepääsu ja tulu jaotamise kontaktisikud annavad nõu üldsusele ja võimalikele kasutajatele, kes otsivad teavet käesoleva määruse ning konventsiooni ja Nagoya protokolliga asjaomaste sätete rakendamise kohta ELis.

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid ja komisjon nõuavad kõigilt, kes saavad avalikult sektorilt rahalisi vahendeid geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamist hõlmavate teadusuuringute jaoks, kinnituse andmist selle kohta, et nad rakendavad vajalikku hoolsust kooskõlas artikliga 4.

välja jätetud

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*2. Kasutajad kinnitavad artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud pädevatele asutustele, et nad **rakendasid geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemisel või juhul, kui turustamisluba ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal vajalikku***

*2. Kasutajad kinnitavad artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud pädevatele asutustele, et nad **on täitnud artiklist 4 tulenevad kohustused ja esitavad seda tõendava teabe järgmistel juhtudel:***

hoolsust kooskõlas artikliga 4.

(a) eelneva informeeritud nõusoleku taotlemisel ja vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamisel;

(b) rahaliste vahendite saamisel teadusuuringute jaoks, mis on seotud geneetiliste ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisega;

(c) asjaomaselt riiklikult, piirkondlikult või rahvusvaheliselt asutuselt patendi või uue taimesordi õiguste kaitse taotlemisel, mis hõlmab muu hulgas juurdepääsetud geneetilisi ressursse, tooteid, sh derivaate ja biotehnoloogia kasutamisest tulenevaid protsesse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi;

(d) geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemisel või

(e) juhul, kui turustamisluba ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal.

Muudatusettepanek 61

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Pädevad asutused edastavad komisjonile *iga kahe aasta järel lõigete 1 ja 2* alusel saadud teabe. Komisjon koostab saadud teabest kokkuvõtte ja teeb selle kättesaadavaks *juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule*.

Muudatusettepanek

Pädevad asutused *kontrollivad lõike 2 punktide b–e alusel edastatud teavet ning* edastavad *juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule*, komisjonile ja vajaduse korral *asjaomase riigi pädevatele asutustele kolme kuu jooksul käesoleva artikli* alusel saadud teabe. Komisjon koostab saadud teabest *kolme kuu jooksul* kokkuvõtte ja teeb selle *üldsusele* kättesaadavaks *hõlpsasti ligipääsetavas avatud internetipõhises formaadis*.

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Parimad tavad

välja jäetud

Mis tahes kasutajate ühendus võib esitada komisjonile taotluse, et tema arendatud ja jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit tunnustataks parima tavana. Taotlusele lisatakse tõendavad materjalid ja andmed.

Komisjon tunnustab menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit parima tavana, kui ta leiab kasutajate ühenduse esitatud andmete ja tõendite põhjal, et tõhusa rakendamise korral võimaldavad asjaomased menetlused, vahendid või mehhanismid kasutajal täita artiklites 4 ja 7 sätestatud kohustusi.

Kasutajate ühendus teatab komisjonile kõigist löike 2 kohaselt tunnustuse saanud parima tava muudatustest või ajakohastamistest.

Kui liikmesriikide pädevatelt asutustelt või muudelt allikatelt saadud tõenditest ilmnevad korduvad juhtumid, mil parimat tava järginud kasutajatel on jäänud käesolevast määrusest tulenevad kohustused täitmata, uurib komisjon asjakohase kasutajate ühendusega kõnelusi pidades, kas need korduvad nõuete täitmata jätmise juhtumid on märk parima tava võimalikest puudujääkidest.

Komisjon tühistab parima tava tunnustuse, kui ta on kindlaks teinud, et asjaomase tava muudatustega on piiratud kasutaja suutlikkust täita artiklites 4 ja 7 sätestatud tingimusi või kui korduv nõuete täitmata jätmine kasutajate poolt on seotud kõnealuse tava puudujääkidega.

Komisjon koostab tunnustatud parimate tavade internetipõhise registri ja hoolitseb

selle ajakohastamise eest. Registri ühes osas on loetletud komisjonilt käesoleva artikli lõike 2 kohaselt tunnustuse saanud parimad tavad ja teises osas Nagoya protokollu artikli 20 lõike 2 alusel vastu võetud parimad tavad.

Komisjon on volitatud vastu võtma rakendusaktid, millega nähakse ette käesoleva artikli lõigete 1–5 rakendamise kord. Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9

Komisjoni ettepanek

1. Pädevad asutused teevad kontrollle, et teha kindlaks, kas kasutajad täidavad artiklites 4 ja 7 sätestatud nõudeid.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrollle tehakse korrapäraselt läbivaadatava kava alusel, järgides riskipõhist lähenemisviisi. **Riskipõhise lähenemisviisi väljatöötamisel võtavad liikmesriigid arvesse, et käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 või Nagoya protokollu artikli 20 lõike 2 alusel tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem.**
3. **Kontrolli võib teostada** juhul, kui pädeval asutusel on muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet, et kasutaja ei ole käesolevat määrust järginud.
4. Lõikes 1 osutatud kontrollid hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) uuritakse meetmeid, mida kasutaja võtab vajaliku hoolsuse rakendamiseks kooskõlas artikliga 4;
 - (b) uuritakse dokumente ja registreid, mis

Muudatusettepanek

1. Pädevad asutused teevad kontrollle, et teha kindlaks, kas kasutajad täidavad artiklites 4 ja 7 sätestatud nõudeid.
2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrollle tehakse korrapäraselt läbivaadatava kava alusel, järgides riskipõhist lähenemisviisi, **mille peamised põhimõtted sätestab komisjon artikli 15 lõikes 2 osutatud menetlusega.**
3. **Lisakontrolle teostatakse** juhul, kui pädeval asutusel on muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet, et kasutaja ei ole käesolevat määrust järginud.
4. Lõikes 1 osutatud kontrollid hõlmavad vähemalt järgmist:
 - (a) uuritakse meetmeid, mida kasutaja võtab vajaliku hoolsuse rakendamiseks kooskõlas artikliga 4;
 - (b) uuritakse dokumente ja registreid, mis

tõendavad artikli 4 kohast vajaliku
hoolsuse rakendamist konkreetsete
kasutamiste puhul;

(c) tehakse kohapealseid kontrolle, sh
kohapealseid auditeid;

(d) uuritakse juhtumeid, mil kasutaja oli
kohustatud andma artikli 7 kohased
kinnitused.

5. Pädevad asutused käsitavad
rahvusvaheliselt tunnustatud
vastavussertifikaati tõendina selle kohta, et
geneetilisele ressursile, mida see sertifikaat
hõlmab, on juurde pääsetud eelneva
informeeritud nõusoleku alusel ja
kehtestatud on vastastikku kokkulepitud
tingimused, nagu on ette nähtud eelnevalt
informeeritud nõusoleku andnud Nagoya
protokolli osalise riigi õigusnormide või
regulatiivsete nõuetega juurdepääsu ja tulu
jaotamise kohta.

6. Kasutajad annavad lõikes 1 osutatud
kontrollide hõlbustamiseks igakülgse
vajaliku abi ja tagavad eelkõige
juurdepääsu ruumidele ja dokumentidele
või registritele.

7. Kui käesoleva artikli **lõikes 1** osutatud
kontrollide tulemusel avastatakse puudusi,
võib pädev asutus, ilma et see piiraks
artikli 11 kohaldamist, väljastada teate
selle kohta, et kasutaja peab võtma
parandusmeetmeid.

Peale selle võivad pädevad asutused
avastatud puuduste iseloomust sõltuvalt
võtta kohe ajutisi meetmeid, sh arestida
ebaseaduslikult omandatud geneetilised
ressursid ja peatada **konkreetne**

tõendavad artikli 4 kohast vajaliku
hoolsuse rakendamist konkreetsete
kasutamiste puhul;

(c) tehakse kohapealseid kontrolle, sh
kohapealseid auditeid;

(d) uuritakse juhtumeid, mil kasutaja oli
kohustatud andma artikli 7 kohased
kinnitused.

5. Pädevad asutused käsitavad
rahvusvaheliselt tunnustatud
vastavussertifikaati tõendina selle kohta, et
geneetilisele ressursile, mida see sertifikaat
hõlmab, on juurde pääsetud eelneva
informeeritud nõusoleku alusel ja
kehtestatud on vastastikku kokkulepitud
tingimused, nagu on ette nähtud eelnevalt
informeeritud nõusoleku andnud Nagoya
protokolli osalise riigi õigusnormide või
regulatiivsete nõuetega juurdepääsu ja tulu
jaotamise kohta. **Juhul kui**

**rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaat ei
ole saadaval, loetakse muid õiguslikult
vastuvõetavaid vastavuse vorme
arvessevõetavateks tõenditeks selle kohta,
et asjaomased geneetilised ressursid on
omandatud seaduslikult ning on
kehtestatud vastastikku kokkulepitud
tingimused.**

6. Kasutajad annavad lõikes 1 osutatud
kontrollide hõlbustamiseks igakülgse
vajaliku abi ja tagavad eelkõige
juurdepääsu ruumidele ja dokumentidele
või registritele.

7. Kui käesoleva artikli **lõigetes 1 ja 3**
osutatud kontrollide **või artikli 7 lõike 2**
kohase kontrolli tulemusel avastatakse
puudusi, võib pädev asutus, ilma et see
piiraks artikli 11 kohaldamist, väljastada
teate selle kohta, et kasutaja peab võtma
parandusmeetmeid.

Juhul kui kasutaja ei anna positiivseid või
rahuldavaid vastuseid ning avastatud
puuduste iseloomust sõltuvalt **võivad**
liikmesriigid võtta kohe ajutisi meetmeid,
sh arestida ebaseaduslikult omandatud

kasutamise.

8. Komisjon on volitatud vastu võtma *rakendusakte*, millega nähakse ette käesoleva artikli *lõigete 1–7* rakendamise kord. *Kõnealused rakendusaktid võetakse vastu artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetluse kohaselt.*

geneetilised ressursid ja peatada *konkreetses kasutamises, sh geneetilistel ressurssidel või nendega seotud traditsioonilistel teadmistel põhinevate toodete turustamises. Need ajutised meetmed peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad.*

8. Komisjon on *artikli 14 a alusel* volitatud vastu võtma *delegeeritud õigusakte*, millega nähakse ette käesoleva artikli *lõigete 1–7* rakendamise kord, ning *artikli 7 ja artiklite 9–11 sätete kohaselt kindlaks määrama menetluslikud tagatised, nt kaebuse esitamise õiguse.*

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 10 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ *hõlpsalt kasutatavas avatud vormingus ja internetipõhiselt.*

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Need karistused võivad hõlmata järgmist:

(a) rahatrahvid;

Muudatusettepanek

2. Kehtestatavad karistused peavad olema tõhusad, proportsionaalsed ja hoiatavad. Need karistused võivad hõlmata järgmist:

(a) rahatrahvid, *mis on proportsionaalsed asjaomaste geneetiliste ressursside kasutamise väärtusega ja jätavad vastutavad isikud vähemalt tulemuslikult ilma toime pandud rikkumisega saadud majanduslikust kasust;*

(b) konkreetse kasutamise kohene peatamine;

(c) ebaseaduslikult omandatud geneetiliste ressursside konfiskeerimine.

(b) konkreetse kasutamise, *sealhulgas geneetilistel ressurssidel ja nendega seotud traditsioonilistel teadmistel põhinevate toodete turustamise* kohene peatamine;

(c) ebaseaduslikult omandatud geneetiliste ressursside konfiskeerimine.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Pädevad asutused teevad omavahel, kolmandate riikide haldusasutustega ja komisjoniga koostööd, et tagada, et kasutajad täidavad käesoleva määruse nõudeid.

Muudatusettepanek

1. Pädevad asutused teevad omavahel, kolmandate riikide haldusasutustega ja komisjoniga koostööd, et tugevdada tõhusat koordineerimist ja tagada, et kasutajad täidavad käesoleva määruse nõudeid. *Koostööd tehakse ka teiste osalistega, sealhulgas kogud, valitsusvälised organisatsioonid ning kohalike ja põliskogukondade esindajad, kui see on oluline Nagoya protokoll ja käesoleva määruse nõuetekohaseks rakendamiseks.*

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja komisjoniga teavet artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.

Muudatusettepanek

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja komisjoniga teavet *käesoleva määruse täitmise järelevalveks loodud kontrollisüsteemide struktuuri kohta, artikli 9 lõikes 4 ja artikli 10 lõikes 1* osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Komisjon püüab saavutada kokkulepped Euroopa Patendiameti ja Maaailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooniga tagamaks, et patentide registreerimises sisalduvad viited geneetilistele ressurssidele ja nende päritolule.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm

Juurdepääsu **ja tulu jaotamist** käsitlev ELi platvorm

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ELi platvorm.

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu **ning õiglase ja võrdse tulu jaotamise** ELi platvorm. **Liikmesriigid, kes kaaluvad oma geneetilistele ressurssidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastuvõtmist, viivad kõigepealt läbi nende eeskirjade mõju hindamise ning edastavad tulemused ELi platvormile läbivaatamiseks käesoleva artikli lõikes 5 osutatud menetluse kohaselt.**

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, lihtsustatud juurdepääs mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides ja parimate tavade *vahetamine*.

Muudatusettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, *selliste teadusuuringute edendamise, mis aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja säästvate kasutamisele, eelkõige arenguriikides, sh* lihtsustatud juurdepääs mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides *vastastikku kokkulepitud tingimustel ja pärast eelnevalt informeeritud nõusoleku saamist, tulu jaotamise kord, parimate tavade rakendamine ja edasine arendamine ning vaidluste lahendamise korra toimimine*.

Muudatusettepanek 72

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. ELi platvorm võib esitada tema pädevusse kuuluvate küsimuste kohta soovituslikke nõuandeid, juhtnööre või arvamusi.

Muudatusettepanek

3. ELi platvorm võib esitada tema pädevusse kuuluvate küsimuste kohta soovituslikke nõuandeid, juhtnööre või arvamusi. *Kõikide eelnimetatud nõuannete, juhtnööride või arvamuste puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse nõuet kaasata asjaomaseid põlisrahvaid ja kohalikke kogukondi*.

Selgitus

Protokolli artiklis 6 kohustatakse osalisriike võtma vajaduse korral meetmeid, et kaasata põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad, kui neil on õigus juurdepääsu andmiseks. ELi platvorm peaks olema otseselt kohustatud neid sätteid järgima.

Muudatusettepanek 73

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – punktid d a, d b, d c, d d, d e ja d f (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) võtavad meetmeid, sh olemasolevate uurimisprogrammide raames, nende kogude toetamiseks, mis aitavad kaasa bioloogilise ja kultuurilise mitmekesisuse kaitsele, kuid millel ei ole piisavalt vahendeid oma kogude registreerimiseks ELi registris;

(d b) tagavad, et olukordades, kus geneetilisi ressursse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutatakse ebaseaduslikult või viisil, mis ei ole kooskõlas eelneva informeeritud nõusolekuga või vastastikku kokkulepitud tingimustega, on pakkujatel, kellel on pädevus anda juurdepääs geneetilistele ressurssidele või allkirjastada vastastikku kokkulepitud tingimusi, õigus võtta meetmeid sellise kasutamise vältimiseks või peatamiseks, sealhulgas kohtumääruste kaudu, ning taotleda sellisest tegevusest tuleneva mis tahes kahju hüvitamist ning vajaduse korral õigust need geneetilised ressursid konfiskeerida;

(d c) ergutavad kasutajaid ja pakkujaid suunama geneetiliste ressursside kasutamisest või hilisemast turustamisest saadavat otsesest tulu bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvasse kasutamisse;

(d d) toetavad, sh suutlikkuse suurendamise kaudu, taotluse korral piirkondlikku koostööd tulu jaotamisel

seoses piiriüleste geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmistega;

(d e) kaaluvad vajadust luua iga liikmesriigi käsutuses olevate geneetiliste ressursside katalooge kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikliga 7, et suurendada teadlikkust bioloogilisest mitmekesisusest;

(d f) toetavad geneetiliste kataloogide alast teadus- ja arendustegevust nii ELis kui ka kolmandates riikides.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 14 a

Delegeerimine

- 1. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.*
- 2. Artikli 4 lõikes 4 b ja artikli 9 lõikes 8 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates ...¹. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase ajavahemiku möödumist. Volituste delegeerimist uuendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite, tehes seda hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.*
- 3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 4 lõikes 4 a ja artikli 9 lõikes 8 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel*

päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. Otsus ei mõjuta juba kehtivate delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Delegeeritud õigusakt, mis on vastu võetud kooskõlas artikli 4 lõike 4 a ja artikli 9 lõikega 8, jõustub ainult juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole esitanud vastuväiteid kahe kuu jooksul pärast kõnealusest õigusaktist teatamist Euroopa Parlamendile ja nõukogule või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on mõlemad enne nimetatud ajavahemiku lõppemist komisjonile teatanud, et nad ei kavatse vastuväiteid esitada. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

¹ Väljaannete talitus, palun sisestada kuupäev: artikli 17 lõikes 1 osutatud kuupäev.

Selgitus

Delegeeritud õigusaktid on vajalikud, et kehtestada eeskirjad tulu jaotamise kohta olukordades, kus geneetilised ressursid pärinevad väljaspool liikmesriikide jurisdiktsiooni asuvatest piirkondadest või kus geneetiliste ressursside päritoluriiki ei ole võimalik määrata, selleks, et kehtestada kasutajapoolse nõuete täitmise kontrollimise menetlused ja rakendada riskipõhist lähenemisviisi, ning ELi tulu jaotamise fondi loomiseks, kuna need aktid täiendavad määruse vähemolulisi sätteid.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 15 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 15 a

Nõuandefoorum

Komisjon tagab, et määruse rakendamisel on tagatud liikmesriikide esindajate, asjakohaste pakkujaorganisatsioonide, kasutajate ühenduste, valitsustevaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide ning kohalike ja põliskogukondade esindajate tasakaalustatud osalus. Nimetatud osalised aitavad eelkõige sõnastada ja läbi vaadata artikli 4 lõike 4 a ja artikli 9 lõike 8 kohaseid delegeeritud õigusakte, rakendada artikleid 5, 7 ja 8 ning mis tahes suuniseid vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamiseks. Osalised kohtuvad nõuandefoorumil. Komisjon kehtestab nimetatud foorumi töökorra.

Selgitus

Liikmesriikidel ja sidusrühmi esindavatel organisatsioonidel peab olema võimalus määruse rakendamisel osaleda ja sellele kaasa aidata, sealhulgas osaleda delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide koostamisel. Eeskujuks on ökodisaini käsitleva direktiivi 2005/32/EÜ nõuandefoorum.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Iga **kümne aasta** järel pärast esimese aruande esitamist vaatab komisjon käesoleva määruse kohaldamist käsitlevatele aruannetele ja määruse kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes läbi määruse toimimise ja tulemuslikkuse. Oma aruannetes analüüsib komisjon eelkõige halduslikku mõju avalik-õiguslikele teadusasutustele, väikestele või keskmise suurusega ettevõtjatele ja mikroettevõtjatele. Samuti kaalub ta, kas on vaja täiendavaid ELi meetmeid geneetiliste ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kohta.

Muudatusettepanek

3. Iga **viie aasta** järel pärast esimese aruande esitamist vaatab komisjon käesoleva määruse kohaldamist käsitlevatele aruannetele ja määruse kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes läbi määruse toimimise ja tulemuslikkuse. Oma aruannetes analüüsib komisjon eelkõige halduslikku mõju **konkreetsetele sektoritele**, avalik-õiguslikele teadusasutustele, väikestele või keskmise suurusega ettevõtjatele ja mikroettevõtjatele. Samuti kaalub ta, kas **muudes asjaomastes rahvusvahelistes organisatsioonides asetleidvate suundumuste mõjul** on vaja läbi vaadata geneetiliste ressurssidega seotud

*traditsioonilisi teadmisi käsitlevate
käesoleva määruse sätete rakendamine
ning kas on vaja täiendavaid ELi
meetmeid geneetilistele ressurssidele ja
nendega seotud traditsioonilistele
teadmistele juurdepääsu kohta, **pidades
silmas Nagoya protokollis artikli 5 lõike 2,
artikli 6 lõike 2 ning artiklite 7 ja 12
rakendamist ning kohalike ja
põliskogukondade õiguste austamist.***

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 16 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 16 a

Direktiivi 2008/22/EÜ muutmine

*Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19.
novembri 2008. aasta direktiivi
2008/99/EÜ keskkonna kaitsmise kohta
kriminaalõiguse kaudu¹ muudetakse
alates ...* järgmiselt:*

(1) Artiklisse 3 lisatakse järgmine punkt:

*„(j) geneetiliste ressursside ebaseaduslik
omandamine”*

(2) A lisale lisatakse järgmine taane:

*„– Euroopa Parlamendi ja nõukogu ...
määrus (EL) nr .../2013, milles
käsitletakse juurdepääsu geneetilistele
ressurssidele ning nende kasutamisest
saadava tulu õiglast ja erapooletut
jaotamist Euroopa Liidus.”*

¹ *ELT L 328, 6.12.2008, lk 28.*

** Väljaannete talitus: üks aasta pärast
käesoleva määruse jõustumist.*

Muudatusettepanek 78

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 17 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Artikleid **4**, 7 ja 9 hakatakse kohaldama üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

Muudatusettepanek

2. **Artikli 4 lõikeid 1–4**, artikleid 7 ja 9 hakatakse kohaldama üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumise kuupäeva.

SELETUSKIRI

Juurdepäas geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine (Nagoya protokoll): protokollit ratifitseerimine ELi poolt ja rakendamine ELis 2012/0278(COD)

Üldine taust

Bioloogilise mitmekesisuse kadumine toimub üha ulatuslikumalt ja üha kiiremini. On kindlaks tehtud, et maailmas ähvardab väljasuremise oht üht imetajaliiki neljast, üht linnuliiki kaheksast ja rohkem kui üht kahepaiksete liiki kolmest (IUCN, 2012). Viimase 50 aastaga on halvenenud ligikaudu 60% ökosüsteemide olukord (FAO, 2010). Lisaks eetilistele ja moraalsetele küsimustele on sellisel allkäigul ka tohutu majanduslik ja sotsiaalne mõju: aastaks 2050 moodustab kahju aastas 7% ülemaailmsest kogutoodangust (TEEB 2010).

Paradoksaalselt on just bioloogiline mitmekesisus teadusuuringute, tehnoloogiliste rakenduste, ravimi-, toiduaine- ja kosmeetikatööstuse ning muude valdkondade jaoks ammendamatuks uuenduste ja avastuste allikaks. Bioloogilise mitmekesisuse kaitse on seega otsustavalt tähtis mitte ainult planeedi põhja- ja lõunapoolkera elanikkonna jaoks, vaid ka Euroopa sotsiaalmajandusliku elujõulisuse tagamiseks ning kõikide Euroopa kodanike jaoks, kes saavad bioloogilise mitmekesisuse kasutamisest otsest kasu.

Selleks et kaitsta bioloogilist mitmekesisust ning sellega seotud kogukondi ja teadmisi, tuleb geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadav tulu jaotada õiglaselt ja erapooletult. Selline jaotamine peab aitama säilitada bioloogilist ja kultuurilist mitmekesisust *in-situ* ja tagama kohaliku elanikkonna jaoks ressursside jätkusuutliku kasutamise.

Seda eesmärki silmas pidades allkirjastati 2010. aastal bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 10. konverentsi raames Nagoya protokoll, mis käsitleb geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist.

Raportööri ettepanek

Käesoleva komisjoni määruse ettepanekuga soovitakse rakendada Nagoya protokollit Euroopa Liidus. Raportööri jaoks on tähtis, et ELi määrus järgiks võimalikult täpselt kõneluse rahvusvahelise lepingu mõtet ja sisu.

Komisjon ettepanek on kindel alus, millele ehitada tõhus Euroopa tasandil süsteem. Sellegipoolest eeldab Nagoya protokollit täielik järgimine teatavate mehhanismide tõhustamist, nagu raportöör oma ettepanekutes esitab. Kui ressurssidele juurdepäas jäetakse liikmesriikide suveräänsuseks, on oluline luua selge ELi raamistik loodusressursside kasutamisest saadava tulu õiglaseks ja erapooletuks jaotamiseks.

Euroopa Parlamendile tutvustatavas raportit projektis soovib raportöör reageerida täna teadaolevatele erinevatele olukordadele ja vajadustele, mida on väljendanud ja millele

ootavad lahendust Euroopa osalejad, aga ka meie partnerid kolmandates riikides.

Muudatusettepanekute eesmärk on tuua eelkõige kasu Euroopa kodanikele ja tagada jälgitavus ja eetika, rahvusvaheliste kohustuste täitmine ning tulu õiglane ja erapooletu jaotamine.

Selge õigusraamistiku vastuvõtmine tuleb kasuks kõikidele kasutajatele, nii era- kui avaliku sektori ettevõtjatele, kuna see tagab neile ühelt poolt püsiva juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ja teiselt poolt õiguskindluse kogu kasutusahela ulatuses.

Lisaks saavad avaliku ja erasektori kogud ja teadusinstituudid, kes on Euroopa kasutusahelas peamised vahendajad, toetuda lihtsatele ja kohandatud eeskirjadele. On oluline, et käesolevat määrust kohaldataks koosõlas Nagoya protokolliga asjaomaste sätetega kõikide osalejate ja eelkõige mitteäriühislike eesmärkidel teadusuuringute tegijate suhtes, sest nemad edastavad kasutajatele geneetilisi ressursse ja väärtuslikku teavet, millega seoses tuleb tagada jälgitavus ja õiguskindlus.

Raportööri tehtud muudatusettepanekute eesmärk on tagada rahvusvaheline õiglus ja tarnijatest kolmandate riikide usaldus, mis soodustab kaubavahetust Euroopa Liidu kasutajariikidega. Kolmandate riikide geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine ei piirdu ainult rahalise kasu jaotamisega, vaid võimaldab keskkonnakaitset, sotsiaalset arengut ja ressursside säästvat kasutamist *in-situ*.

Peamised punktid

Geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutusahela parandamine

Kasutusahela terviklikkus on määrava tähtsusega, et tagada jälgitavus ja õiguskindlus kasutajate jaoks. See tähendab, et geneetilist ressursi tuleb alati kasutada pakkujaga (tarnijaga) kokkulepitud tingimuste kohaselt. Kui kavandatakse algselt kokkulepitut erinevat kasutamist, tuleb eelnevalt sõlmida uus juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlev leping, milles võetakse arvesse muudatusi.

Raportöör teeb ettepaneku säilitada kontrollpunktid turustamisloa taotlemisel ja era- või avaliku sektori teadusuuringute tegemiseks rahalise toetuse saamise ajal, et mitte seada riiklike uurimisinstituute ja ülikoole ebasoodsasse olukorda.

Samuti on oluline lisada teatamise kohustus juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitleva lepingu sõlmimisel, et oleks teada, millal geneetiline ressurss Euroopa süsteemi lisandub.

Kehtestada tuleb ka pädevate asutuste poolne kontroll patenditaotluse esitamisel. See puudutab eelkõige riikide patendiameteid aga ka Euroopa Patendiametit, kes käsitleb enamikku patente ja kellega Euroopa Liit peab kokkuleppele jõudma.

Kasutusahela parandamine võimaldab vältida kontrollimise tekitatavat halduslikku lisakoormust, kuna jälgitavus on kehtestatud selgete ja toimivate eeskirjadega. Lisaks võimaldab see vältida karistamist menetluse lõpus, näiteks kui ettevõtja taotleb turustusloa, pärast seda kui on investeerinud märkimisväärsed vahendid teadus- ja arendustegevusse, ning loa andmisest keeldutakse, kuna ettevõtja kasutas geneetilisi ressursse ilma loata.

Läbipaistvuse ja õiguskindluse tõhustamine

Raportööri jaoks on otsustavalt tähtis punkt geneetiliste ressursside ebaseaduslik omandamine

ja kasutamine ehk biopiraatlus, mis tuleb ELis keelata. Sellised tavad on vastuolus õiglusega ja Euroopa Liidu väärtustega, tekitavad inimlikke tragöödiaid, kahjustavad Euroopa Liidu liikmesriikide rahvusvahelist mainet ja meie suhteid tarnijariikidega ning tekitavad õiguslikke probleeme ELi kasutajatele.

Hoolsusmeetmed eeldavad, et kasutajad võtavad kõik vajalikud meetmed kehtivate nõuete täitmiseks. Kuid seda mehhanismi tuleb tugevdada biopiraatluse keelamisega, et järk-järgult avalduks hoiatav mõju. Nende kahe vahendi koosmõju võimaldab suurendada usaldusväärsust ning muuta juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlevad mehhanismid tõrgeteta toimivaks.

Selleks tuleb esitada biopiraatluse õiguslik määratlus ja kehtestada asjakohased karistused.

Euroopa Liit saaks seeläbi vahendi, mis sarnaneks vahendiga, mille parlament kehtestas 2010. aastal Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. oktoobri 2010. aasta määrusega (EL) nr 995/2010, milles sätestatakse puitu ja puittooteid turule laskvate ettevõtjate kohustused.

Geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste uued kasutused ja järkjärguline nõuetega vastavusse viimine

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis ja Nagoya protokollis sätestatakse geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste mistahes kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine. Raportöör teeb ettepaneku, et mistahes uue kasutuse puhul, mis tekib pärast käesoleva määruse jõustumist, sõlmitaks juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlev leping. Selline mehhanism võimaldab kõikide Euroopa geneetiliste ressursside kasutamise järkjärgult nõuetele vastavaks muuta. Suur osa maailma geneetilistest ressurssidest on juba Euroopa kogudes olemas. Komisjoni ettepanekus ei ole nende geneetiliste ressursside hõlmamist ette nähtud, mis võib tekitada probleeme, ning raportööri arvates on suurim probleem see, et mõned ebaseaduslikult omandatud ressursside kasutamise viisid võidakse nii seaduspäraseks muuta. Lisaks ei tohiks seada ebasoodsasse olukorda neid kasutajaid, kes juba kohaldavad tulu jaotamise põhimõtet võrreldes nendega, kes seda ei tee, samuti tuleks vältida olukorda, kus Euroopa kogus olemasoleva geneetilise ressurssiga seoses päritoluriigis enam tulu ei jaotata. Kõnealune mehhanism julgustab kolmandaid riike andma tagatistega ja püsivat juurdepääsu oma geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele.

ELi tulu jaotamise fond ja mitmepoolse globaalse mehhanismi tõhustamine

Raportööri arvates on otsustavalt tähtis, et kasutajad võtaksid vajalikud meetmed, et sõlmida enne mistahes geneetiliste ressursside uut kasutamist juurdepääsu ja tulu jaotamist käsitlev leping. Sellegipoolest möönab ta, et mõnede geneetiliste ressursside päritolu on võimatu kindlaks määrata, näiteks selliste ressursside puhul, mis ei kuulu liikmesriikide jurisdiktsioon alla või nn ajalooliste ressursside puhul. Sellise olukorra lahendamiseks teeb raportöör ettepaneku luua ELi tulu jaotamise fond, mida geneetiliste ressursside kasutajad rahastavad, et kaitsta bioloogilist mitmekesisust kogu maailmas. ELi fond võib aidata kaasa Nagoya protokollis artiklis 10 sätestatud tulu jaotamise mitmepoolse globaalse mehhanismi loomisele.

Raportööri muudatusettepanekute eesmärk on kindlustada Euroopa Liidule koht ja juhtpositsioon käimasolevatel ja tulevastel rahvusvahelistel läbirääkimistel, edendades edasiviivaid seisukohti, et saavutada kiiresti kaugeleulatuvate sihtidega mitmepoolse globaalse mehhanismi loomine, mis aitaks lahendada bioloogilise mitmekesisuse kaitsega ja säästva kasutamisega seotud ülesandeid.

30.5.2013

ARENGUKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

Arvamuse koostaja: Catherine Grèze

LÜHISELGITUS

29. oktoobril 2010. aastal vastu võetud „Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll” eesmärgiks on luua prognoositavad tingimused geneetilistele ressurssidele juurdepääsuks, tagada tulu jaotamine geneetiliste ressursside kasutajate ja pakkujate vahel ning tagada, et kasutatakse ainult seaduslikul teel saadud geneetilisi ressursse. Selle alusel, arvestades, et geneetiliste ressursside pakkujate seas ning selliste ressurssidega seostatud traditsiooniliste teadmiste osas domineerivad arenguriigid, on Nagoya protokoll oluliseks vahendiks biopiraatluse vastases võitluses ning geneetiliste ressursside vahetamise õigluse ning võrdsuse taastamisel, eriti olukorras, kus kasutajad on peamiselt arenenud riikides. Siiski, Nagoya protokoll kavandatava rakendussüsteemi väljatöötamisel on komisjon ilmselt rohkem kasutajate kui pakkujate huve ja probleeme arvesse võtnud. Kasutajate kohustuste ja kulude vähendamine ning juurdepääsu lihtsustamine näivad olevat peamised prioriteedid, samas ei saa seda öelda tõhusa ressurssidest saadava tulu jaotamise edendamise kohta.

Kooskõlas ELi toimimise lepingu poliitikavaldkondade arengusidususe artikliga 208 taastab käesolev määrus õiglase tasakaalu geneetiliste ressursside pakkujate ja kasutajate vahel ning selliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste osas, samal ajal panustades bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ning selle komponentide säästvasse kasutamisse, vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkidele. Eelkõige peab tugevdama sätteid, mis on seotud kasutajate vajaliku hoolsuse kohustustega, selleks et võimaldada eelnevalt teatatud nõusoleku (PIC) ja vastastikku kokkulepitud tingimuste (MAT) tõhusat jõustamist geneetiliste ressursside kasutusahelas või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste osas. Samuti, võttes arvesse, et kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest võib saada olulist infot, mis võib aidata teha teaduslikke

avastusi võimalike geneetiliste ressursside väärtuslike geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta, peaks ELi määrus järgima ja lihtsustama selliste kogukondade õiguste rakendamist, nagu on sätestatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioonis (nr 169) ning samuti ÜRO Peaassamblee poolt 2007. aastal vastu võetud ÜRO deklaratsioonis põlisrahvaste õiguste kohta. Lisaks peaks EL tegutsema toetavalt, et tagada Nagoya protokollis sätestatud globaalsete ja mitmepoolsete tulu jagamise mehhanismidega seotud eesmärkide saavutamine. Tegelikult peaks seni, kuni mitmepoolsed mehhanismid hakkavad toimima, tegutsema liidu tulu jaotamise fond, mis koguks tulu jaotamise sissemakseid ning suunaks need bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisele kogu maailmas.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Arengukomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Volitus -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

võttes arvesse bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni ja geneetiliste ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll,

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, ravimite väljatöötamine ja biopõhiste taastuvenergiaallikate väljatöötamine.

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, **biotehnoloogia**, ravimite, **kosmeetikatoodete** väljatöötamine **ning tootmine** ja biopõhiste

taastuenergiaallikate väljatöötamine.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3

Komisjoni ettepanek

(3) Kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest võib saada olulist infot, mis võib aidata teha teaduslikke avastusi geneetiliste ressursside **huvitavate** geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta.

Muudatusettepanek

(3) Kohalike ja põliskogukondade valduses olevatest traditsioonilistest teadmistest võib saada olulist infot, mis võib aidata teha teaduslikke avastusi geneetiliste ressursside **potentsiaalselt väärtuslike** geneetiliste või biokeemiliste omaduste kohta, **sealhulgas traditsioonilist eluviisi järgivate kohalike ja põliskogukondade teadmisi, uuendusi ning tavasid, mis on olulised bioloogilise mitmekesisuse kaitseks ja säästvaks kasutamiseks. Selliste kogukondade õigustest, mis on sätestatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põlisrahvaste ja hõimurahvaste konventsioonis (nr 169) ning samuti ÜRO Peaassamblee poolt 2007. aastal vastu võetud ÜRO deklaratsioonis põlisrahvaste õiguste kohta, peaks kinni pidama ning ELi rakendusmeetmed peaksid seda hõlbustama.**

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) On oluline meelde tuletada, et vastavalt Euroopa patentide väljaandmise konventsioonile ei anta patente taimesortidele või loomatõugudele (artikli 53 punkt a) ega ka olemuselt bioloogilistele taimede ja loomade aretamise meetoditele (artikli 53 punkt b). Kui leiutised põhinevad geneetilistel ressurssidel või geneetiliste ressursside

komponentidel, peaks patenditaotlus muu hulgas hõlmama geneetilisi ressursse, tooteid, sealhulgas derivaate ja biotehnoloogiast tuletatud protsesse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi, ressursid peaksid olema märgitud ning nende päritolu esitatud asjakohastele asutustele ning edastatud pädevale asutusele. Samad kohustused peaksid kehtima uute taimesortide korral.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) Geneetilisi ressursse peaks säilitama „in situ” ning kasutama säästvalt ning nende kasutamisest saadavat tulu peaks jaotama õiglaselt ja võrdselt. Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osapooltena on EL ja liikmesriigid võtnud endale kohustuse neid põhimõtteid järgida. EL ja liikmesriigid on alla kirjutanud ka geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokollile. Peaks looma võimekuse selle protokollile tõhusaks rakendamiseks.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 b) Tulu õiglast jaotamist peaks vaatlema kontekstis, kus bioloogilise mitmekesisuse poolest rikkad arenguriigid on peamised geneetilise ressursi pakkujad, samal ajal kui kasutajad asuvad peamiselt arenenud riikides.

Lisaks võimalusele panustada bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ning säästvasse kasutamisse, võib ressursidele juurdepääs ja tulu õiglane jaotamine kaasa aidata vaesuse kaotamisele ning keskkonnasäästlikkusele ning seega toetada ka liikumist aastatuhande arengueesmärkide suunas, nagu on sätestatud Nagoya protokollis preambulis. Nagoya protokollis rakendamise eesmärgiks peaks olema ka nende võimaluste realiseerimine.

Muudatusettepanek 7

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 c) Inimõiguste ülddeklaratsiooni artiklis 25 ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 11 sätestatud õigus toidule ning samuti ka majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklis 12 tunnustatud õigus võimalikult heale tervisele, on olulise tähtsusega ning peavad alati olema kaitstud.

Muudatusettepanek 8

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 4 d (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 d) Nagu geneetilised ressursid on ka selliste ressursidega seonduvad traditsioonilised teadmised suurel määral koondunud arenguriikidesse, eelkõige kohalikesse ja põliskogukondadesse. Selliste kogukondade õigustest, mis on sätestatud Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni põlisrahvaste ja

*hõimurahvaste konventsioonis (nr 169)
ning samuti ÜRO Peaassamblee poolt
2007. aastal vastu võetud ÜRO
deklaratsioonis põlisrahvaste õiguste
kohta, peaks kinni pidama ning ELi
rakendusmeetmed peaksid seda
hõlbustama.*

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Konventsioonis tunnustatakse riikide suveräänsed õigust nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatel aladel leiduvatele loodusvaradele ja nende õigust otsustada geneetilistele ressurssidele juurdepääsu üle. Konventsiooniga kohustatakse kõiki osalisi hõlbustama juurdepääsu sellistele geneetilistele ressurssidele, millele neil on suveräänsed õigused. Samuti on kõik konventsiooniosalised kohustatud võtma meetmeid, et jagada õiglaselt ja erapooletult teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning geneetiliste ressursside ärilisest või muust kasutamisest saadavat tulu kõnealuseid ressursse pakkuva osalisega. Selline jagamine toimub vastastikku kokkulepitud tingimustel. Konventsiooniga reguleeritakse ka sellist geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu jaotamist, mis on seotud bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise suhtes asjakohaste kohalike ja põliskogukondade teadmiste, innovatsiooni ja tavadega.

Muudatusettepanek

(5) Konventsioonis tunnustatakse riikide suveräänsed õigust nende jurisdiktsiooni alla kuuluvatel aladel leiduvatele loodusvaradele ja nende õigust otsustada geneetilistele ressurssidele juurdepääsu üle. Konventsiooniga kohustatakse kõiki osalisi hõlbustama juurdepääsu – ***keskkonnasõbralikuks kasutamiseks teiste osaliste jaoks*** – sellistele geneetilistele ressurssidele, millele neil on suveräänsed õigused. Samuti on kõik konventsiooniosalised kohustatud võtma meetmeid, et jagada õiglaselt ja erapooletult teadus- ja arendustegevuse tulemusi ning geneetiliste ressursside ärilisest või muust kasutamisest saadavat tulu kõnealuseid ressursse pakkuva osalisega. Selline jagamine toimub ***kõnealuse ressursi päritoluriigi eelnevalt teatatud nõusolekul ning tulu jaotamine toimub*** vastastikku kokkulepitud tingimustel. Konventsiooniga reguleeritakse ka sellist geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu jaotamist, mis on seotud bioloogilise mitmekesisuse kaitse ja säästva kasutamise suhtes asjakohaste kohalike ja põliskogukondade teadmiste, innovatsiooni ja tavadega. ***Geneetilisi ressursse tuleks kasutada tasakaalustatult ja säästvalt ning kohalikel kogukondadel peaks olema õigus olla kaasatud, sest***

ainult nii on võimalik, et ressurside kasutamisest tulenevatest võimalustest, arengust ja tulust saavad õiglaselt ja võrdselt osa kõik osalised.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressursidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga muudetakse palju üksikasjalikumaks konventsiooni üldeeskirjad geneetilistele ressursidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressursidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga muudetakse palju üksikasjalikumaks konventsiooni üldeeskirjad geneetilistele ressursidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest **ja järgnevast kaubastamisest** saadava tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Nagoya Protokollil rakendamiseks tuleb kehtestada selge ja kindel raamistik, mis peaks **parandama** looduspõhise teadus- ja arendustegevuse võimalusi ELis. **Samuti tuleb vältida seda, et ELis kasutataks ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse või ebaseaduslikult omandatud traditsioonilisi teadmisi, mis on geneetiliste ressurssidega seotud, ning toetada pakkujate ja kasutajate vahel**

Muudatusettepanek

(8) Nagoya protokollil rakendamiseks tuleb kehtestada selge ja kindel raamistik, mis peaks **toetama selle peamist eesmärki, eriti bioloogilise mitmekesisuse kaitset ning selle osade säästvat kasutamist ning geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja võrdset jaotust. See hõlmab ebaseaduslikult omandatud geneetiliste ressursside või selliste ressurssidega seotud traditsiooniliste**

*kokkulepitud tingimustes sätestatud
tulujaotamiskohustuste tõhusat täitmist.*

*teadmiste kasutamise takistamist ELis.
Samuti on oluline parandada
looduspõhise teadus- ja arendustegevuse
võimalusi ELis, eelkõige parandades
tingimusi seoses geneetiliste ressursside ja
traditsiooniliste teadmiste
õiguskindlusega.*

Muudatusettepanek 12

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(8 a) Biopiraatlus, mis hõlmab kas
ebaseaduslikku geneetiliste ressursside
eraldamist sellistel ressurssidel või sellega
seotud traditsioonilistel teadmistel
põhinevate toodete ebaseaduslikku
kasutamist või järgnevat turustamist,
peaks olema keelatud ning selle suhtes
tuleks kohaldada direktiivi 2008/99/EÜ
kohast kriminaalkaristust.*

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 8 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

*(8 b) Käesoleva määrusega loodud
raamistikku on vaja ka geneetiliste
ressursside juurdepääsu ning nende
kasutusest tulenevate tulude jaotusega
seotud osapoolte, kohalike ja
põliskogukondade ning samuti ka
sidusrühmade vahelise usalduse
säilitamiseks ning suurendamiseks.*

Muudatusettepanek 14

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes **selliste** geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, **millele on pääsetud juurde** pärast Nagoya protokoll jõustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes geneetiliste ressursside **uute omandamiste ja kasutuste** suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, **mis on alanud** pärast Nagoya protokoll jõustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 11

Komisjoni ettepanek

(11) Nagoya protokolliga kooskõlas tuleb määratleda, et geneetiliste ressursside kasutamine tähendab geneetilise materjali proovide geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevust, mis hõlmab ka Nagoya protokoll osalisriigis juurde pääsetud geneetilisest materjalist eraldatud ühenditega seotud teadus- ja arendustegevust.

Muudatusettepanek

(11) *(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)*

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14). Nagoya protokoll tõhusa rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust,

Muudatusettepanek

(14). Nagoya protokoll tõhusa rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust,

et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada **vajaduse korral** tulu jaotamine. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei ole asjakohane kohustada kõiki kasutajaid võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. **Seetõttu tuleks sätestada üksnes vajaliku hoolsuse meetmete miinimumelemendid. Kasutajaid tuleks konkreetsete vajaliku hoolsuse rakendamise vahendite ja meetmete valimisel toetada** parimate tavade tunnustamisega **ning täiendavate meetmetega valdkondlike tegevusjuhendite, näidis-lepinguklauslite ja parimate tavade väljatöötamise vallas**, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Kasutajate väljakujundatud **parimad tavad peaksid olema tähtsad** selliste vajaliku hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollide rakendamise süsteemi järgimiseks suure õiguskindluse ja väikeste kuludega. Kasutajatel peaks olema võimalik tugineda juba olemasolevatele akadeemilise sektori ja eri tööstusharude tegevusjuhenditele. Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas teatavat ühenduse jälgitavat menetlust, vahendite või mehhanismide kogumit võiks tunnustada parima tavana. Liikmesriikide pädevad

et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada tulu **õiglase ja võrdne** jaotamine **niipea kui see on vajalik**. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei ole asjakohane kohustada kõiki kasutajaid võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. Vajaliku hoolsuse rakendamise **lihtsustamiseks vajalikke vahendeid ja meetmeid, mis on osutunud usaldusväärseks ja tõhusaks, peaks toetama** parimate tavade tunnustamisega. **Samuti peaks toetama valdkondlikke tegevusjuhendeid, näidis-lepinguklausleid**, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

Muudatusettepanek

(16) **Nende** kasutajate **või organisatsioonide, kellel on huvi ja oskused geneetiliste ressursside kasutamiseks ning neile juurdepääsuks ja tulu jaotamiseks**, väljakujundatud **parimaid tavasid peaks hindama. Kui need on kasulikud ja on koosõlas Nagoya protokollide ning käesoleva määrusega, tuleks need kasutusele võtta** selliste vajaliku hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollide rakendamise süsteemi järgimiseks suure õiguskindluse ja väikeste kuludega. Kasutajatel peaks olema võimalik tugineda juba olemasolevatele

asutused peaksid võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine. Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollis osaliste ühise otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.

akadeemilise sektori ja eri tööstusharude tegevusjuhenditele, *eeldusel et nad lihtsustavad kasutajate jaoks nende seatud kohustuste täitmist, mis hõlmab ka õiglast ja võrdset tulu jaotamist.*

Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas teatavat ühenduse jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit võiks tunnustada parima tavana *kasutajate kohustuste täitmise lihtsustamiseks.*

Liikmesriikide pädevad asutused peaksid võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine.

Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollis osaliste ühise otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Kasutajad peaksid *kasutamisenä käsitatavate* tegevuste ahela teatavates etappides kinnitama, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust. Selline kinnitamine peaks toimuma *avalikult sektorilt* teadusuuringute tegemiseks mõeldud rahaliste vahendite saamise ajal, geneetiliste ressursside põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemise ajal või juhul, kui turustamisloa ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal. Turustamisloa taotlemise ajal esitatud kinnitus ei oleks siiski loamenetluse osa, vaid oleks suunatud käesoleva määruse alusel kindlaks määratud pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek

(17) Kasutajad peaksid tegevuste ahela teatavates etappides kinnitama, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust *ja seda tõendama*. Selline kinnitamine peaks toimuma *eelnevalt teatatud nõusoleku ja vastastikku kokkulepitud tingimuste sätestamise ajal*, teadusuuringute tegemiseks mõeldud rahaliste vahendite saamise ajal, *pädevalt riiklikult, piirkondlikult või rahvusvaheliselt asutuselt intellektuaalomandi õiguse taotlemise ajal*, geneetiliste ressursside põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemise ajal või juhul, kui turustamisloa ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal. *Intellektuaalomandi õiguse või* turustamisloa taotlemise ajal esitatud kinnitus ei oleks siiski loamenetluse osa, vaid oleks suunatud käesoleva määruse alusel kindlaks

määratud pädevatele asutustele.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Loodusest koguvad geneetilisi materjale peamiselt akadeemilised uurijad või koguvad mitteärilistel eesmärkidel. Valdavatel juhtudel ja peaaegu kõigis sektorites pääsetakse uutele kogutud geneetilistele ressurssidele juurde vahendajate, kogude või geneetilisi ressursse kolmandatest riikidest omandanud agentide kaudu.

Muudatusettepanek

(18) Loodusest koguvad geneetilisi materjale peamiselt akadeemilised uurijad või koguvad mitteärilistel eesmärkidel. Valdavatel juhtudel ja peaaegu kõigis sektorites pääsetakse uutele kogutud geneetilistele ressurssidele juurde vahendajate, kogude või geneetilisi ressursse kolmandatest riikidest omandanud agentide kaudu. ***Käesolev määrus peaks tagama, et kõik seotud osapooled järgivad esmase juurdepääsu vastastikku kokkulepitud tingimuste sätteid, mida kohaldatakse andmete üleminekul kolmandatele osapooltele. Paljudel juhtudel on järgneva kasutuse või turustamise korral vaja uusi eelnevalt teatatud nõusolekut ning vastastikku kokkulepitud tingimusi.***

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) ***Kogud*** on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste ***olulised*** pakkujad. Luua ***tuleks*** ELi usaldusväärsete kogude süsteem. Süsteem tagaks, et ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogude omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku

Muudatusettepanek

(19) ***Enamik kogusid*** on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste ***kõige kättesaadavamad*** pakkujad. ***Pakkujatena on neil oluline osa, aidates teistel tarneahela osalistel oma kohustusi täita. Selleks et seda võimaldada, tuleks*** luua ELi usaldusväärsete kogude süsteem. Süsteem tagaks, et ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogude omanikud

omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi usaldusväärsete kogude süsteem peaks märgatavalt vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab ELi usaldusväärseks koguks tunnistamise nõuetele. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi usaldusväärsete kogude süsteem peaks märgatavalt vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab ELi usaldusväärseks koguks tunnistamise nõuetele. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(19 a) ELi usaldusväärsete kogude peaksid järgima Nagoya protokollis eesmärgi. Nad peaksid aitama kaasa teadlikkuse tõstmisele ning suutlikkuse suurendamisele, kooskõlas protokollis artiklitega 21 ja 22, sel määral, kui nende kasutuses olevad ressursid võimaldavad. Pädevad asutused võivad kaaluda kogude selliste tegevuste rahastamist. Iga liidu usaldusväärne kogu peaks püüdma kaasa aidata geneetiliste ressurssidega seonduvate traditsiooniliste teadmiste dokumenteerimisele koostöös kohalike ja põliskogukondadega, asutustega, antropoloogidega ning teiste kohaste osalejatega. Selliseid teadmisi tuleb käsitleda, järgides täielikult kohaseid õigusi. Teavet selliste teadmiste kohta peaks avaldama siis, kui see ei riku või

takista mingilgi viisil asjaomaste õiguste kaitset.

Muudatusettepanek 22

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(21 a) Nagoya protokollis sätestatakse, et iga osapool peab tagama, et nende õigussüsteemi kohaselt on võimalik oma õigusi kaitsta, kooskõlas kohaldatava jurisdiktsiooni nõuetega, sellistel juhtudel, kui vaidlused tulenevad vastastikku kokkulepitud tingimustest. Kokkulepped tingimuste osas on eraõiguslikud kokkulepped. Nagoya protokollis osapooltena peavad ELi liikmesriigid kehtestama kaebuste käsitlemise mehhanismid. Need mehhanismid peaksid olema võimalikult sarnased.

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 22 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22 a) EL peaks tegutsema toetavalt, et tagada Nagoya protokollis sätestatud globaalsete ja mitmepoolsete kasu jagamise mehhanismidega seotud eesmärkide saavutamine, selleks et suurendada vahendeid bioloogilise mitmekesisuse kaitse toetuseks ja selle komponentide säästvat kasutamist kogu maailmas.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(22 b) Nagoya protokollis artiklis 10 sätestatud tulu jaotamise põhimõtet peaks liidu poolt rakendada, oodates protokollis ette nähtud globaalse mitmepoolse mehhanismi loomist. Enne kui mitmepoolsed mehhanismid hakkavad toimima, peaks looma liidu tulu jaotamise fondi, mis koguks tulu jaotamise sissemakseid ning suunaks need bioloogilise mitmekesisuse kaitsmisele kogu maailmas. Selleks tuleks delegeerida komisjonile õigus võtta vastu õigusakte kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 seoses detailsete kriteeriumitega ja reeglitega tulu jaotamiseks olukordades, kus geneetilised ressursid pärinevad väljaspool liikmesriikide jurisdiktsiooni asuvatest piirkondadest või juhul, kui selliste ressursside päritoluriiki ei ole võimalik määrata või kui ei ole võimalik anda või saada eelnevalt teatatud nõusolekut. On eriti oluline, et komisjon viiks ettevalmistava töö käigus läbi nõuetekohased konsultatsioonid, sealhulgas ekspertide tasandil. Komisjon peaks delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise ja koostamise ajal tagama asjakohaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(23) Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm peaks võimaldama arutada ja aitama

(23) Juurdepääsu **ning õiglast ja võrdset tulu jaotamist** käsitlev ELi platvorm peaks

ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, **juurdepääsusüsteemide** ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu mitteäriksel eesmärkil tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude **juurdepääsutavasid**, ELi sidusrühmade juurdepääsu kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamist.

võimaldama arutada ja aitama ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, **juurdepääsuning tulu jaotamise süsteemide** ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu **tulu jaotamist** mitteäriksel eesmärkil tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude **juurdepääsu- ja tulu jaotamise tavasid**, ELi sidusrühmade juurdepääsu **ja tulu jaotamist** kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamist.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määruse eesmärgiks on geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja võrdne jaotamine, panustades seeläbi bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ja selle komponentide säästvasse kasutamisse, kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni eesmärkidega.

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu **õiglase ja võrdse** jaotamise kohta kooskõlas **ning toetades** bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi

„Nagoya protokoll”).

„Nagoya protokoll”).

Muudatusettepanek 28

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega sätestatakse kohustused geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajatele. Käesolevas määruses loodud Nagoya protokoll rakendussüsteem hõlmab ka meetmeid lihtsustamaks kasutajatel nende kohustusi täita ning järelevalve ja kontrollimeetmete raamistikku, mida liidu liikmesriigid peavad edasi arendama ja kehtestama. Käesolev määrus hõlmab ka sätteid, mis toetavad asjaomaste osaliste tegevust suurendamaks teadlikkust geneetiliste ressurssidega ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste ning seotud tulu jaotamise küsimuste osas, samuti ka tegevust, mis panustab suutlikkuse suurendamisele arenguriikides, kooskõlas Nagoya protokoll sätetega.

Muudatusettepanek 29

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 2 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse **riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate** selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde pärast Nagoya protokoll jõustumist Euroopa Liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega

Käesolevat määrust kohaldatakse selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde **või kasutatud** pärast Nagoya protokoll jõustumist Euroopa Liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste

seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes.

teadmiste suhtes, *samuti ka järgnevate rakenduste ning turustamise suhtes.*

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) „geneetilised ressursid” – tegeliku või potentsiaalse väärtusega geneetiline materjal;

Muudatusettepanek

(3) „geneetilised ressursid” – tegeliku või potentsiaalse väärtusega geneetiline materjal *või selle derivaadid*;

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(3 a) „derivaat” – looduslikult esinev biokeemiline ühend, mis tekib bioloogiliste või geneetiliste ressursside geeniekspressiooni või metabolismi tulemusel, olenemata sellest, kas see sisaldab funktsionaalseid pärilikkuse üksusi;

Muudatusettepanek 32

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 5

Komisjoni ettepanek

(5) „kasutaja” – geneetilisi ressursse või nendega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutav füüsiline või juriidiline isik;

Muudatusettepanek

(5) „kasutaja” – geneetilisi ressursse või nendega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutav *või järgnevalt geneetilisi ressursse või geneetilistel ressurssidel põhinevaid tooteid või geneetiliste ressurssidega seonduvaid traditsioonilisi teadmisi turustav* füüsiline või juriidiline isik;

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus;

Muudatusettepanek

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus, *sealhulgas biotehnoloogia rakendamise kaudu*;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 10 a (uus)

Komisjoni ettepanek

(10 a) „ebaseaduslikult saadud geneetilised ressursid” – geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste omandamine viisil, mis on vastuolus kohaldatavate riiklike või rahvusvaheliste õigusnormidega või regulatiivsete nõuetega juurdepääsu ja tulu jaotamise kohta päritoluriigis;

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 10 b (uus)

Komisjoni ettepanek

(10 b) „biopiraatlus” – ebaseaduslikult saadud geneetiliste ressursside või sellistel ressurssidel põhinevate toodete või seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamine või järgnev turustamine;

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 36
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Artikkel 3 b

Nimistu määratlus

Geneetilised nimistud koostatakse teatavatesse liikidesse kuuluvate üksikisendite kaupa. Tähtsuset järgmisel kohal on kohalikud populatsioonid (kohalikud sordid, ökotüübid, päriskodused taimeliigid, sordid või isegi alamliigid). Geneetiliste nimistute jälgitavuse jaoks on vaja erapooletut võotkoodi meetodit, mis peaks põhinema DNA sekveneerimise tehnoloogial.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Ebaseaduslikult saadud geneetiliste ressursside kasutamine ja turustamine on ELis keelatud.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate ***asjakohaste*** õigusnormide või

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate õigusnormide või regulatiivsete nõuetega,

regulatiivsete nõuetega ning *et* tulu *jaotatakse* vastastikku kokkulepitud tingimustel *õiglaselt ja erapooletult*. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele teavet, mis on juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast oluline.

pärast eelnevalt teatatud nõusoleku saamist, kui selleks on vajadus, ning täielikult arvesse võttes olemasolevaid kohustusi seoses õiglase ja võrdse tulu jaotamisega vastastikku kokkulepitud tingimustel. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele teavet, mis on juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast oluline *ja käesoleva määruse sätetega kooskõlas*.

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 a. Geneetilisi ressursse ja sellega seotud traditsioonilisi teadmisi edastatakse teistele kasutajatele ainult siis, kui see on kooskõlas eelnevalt teatatud nõusolekuga ja vastastikku kokkulepitud tingimustega. Hilisemad kasutajad võivad saadud materjale kasutada ainult kooskõlas algsete tingimustega. Kui puuduvad eelnevalt teatatud nõusolek või vastastikku kokkulepitud tingimused või kui järgnevad kasutajad soovivad kasutada geneetilisi ressursse või traditsioonilisi teadmisi tingimustel, mis ei sisaldu algsetes tingimustes, peavad nad päritoluriigilt saama eelnevalt teatatud nõusoleku ning vastastikku kokkulepitud tingimused enne uue kasutuse alustamist.

Muudatusettepanek 40

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1 b. Selliste geneetiliste ressurside osas, mis pärinevad piirkondadest väljaspool riiklikku jurisdiktsiooni või kui

päritoluriiki ei ole võimalik määratleda või kui ei ole võimalik anda või saada eelnevalt teatatud nõusolekut, jaotavad uued kasutajad tulu liidu tulu jaotamise fondi, mille eesmärgiks on bioloogilise mitmekesisuse kaitse kogu maailmas, kuni luuakse globaalne mitmepoolne tulu jaotamise mehhanism, nagu on sätestatud Nagoya protokollis artiklis 10.

Muudatusettepanek 41
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele **järgmist teavet:**

(1) geneetiliste ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kuupäev ja koht;

(2) kasutatud geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kirjeldus, sh kättesaadavad kordumatud tunnused;

(3) ressursside või teadmiste otseallikas ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste hilisemad kasutajad;

(4) juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud õiguste ja kohustuste olemasolu või puudumine;

(5) juurdepääsu käsitlevad otsused ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

Muudatusettepanek

(a) otsivad, säilitavad ja edastavad **rahvusvaheliselt tunnustatud vastavussertifikaadi** ka hilisematele kasutajatele, **kui Nagoya protokollis osalised on Nagoya protokollis artikli 6 kohaseid suveräänseid õigusi kasutades saanud oma kasutusse geneetilised ressursid; või kui see nii ei ole;**

Selgitus

Artikli 4 lõike 2 punktid 1–5 kantakse järgmisesse muudatusettepanekusse.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a a) otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele järgmist teavet:

(1) geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kuupäev ja koht;

(2) kasutatud geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kirjeldus, sh kättesaadavad kordumatud tunnused;

(3) ressursside või teadmiste otseallikas ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste hilisemad kasutajad;

(4) juurdepääsu ja tulu jaotamisega seotud õiguste ja kohustuste olemasolu või puudumine;

(5) juurdepääsu käsitlevad otsused ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

Selgitus

Artikli 4 lõike 2 punktide 1–5 asukohta muudetakse ja neist saab punkt a a (uus).

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a – alapunkt 5

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(5) juurdepääsu käsitlevad otsused ja

(5) juurdepääsu käsitlevad otsused ja

vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused, *sealhulgas tulu jaotamise kord*;

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Kui kasutajad on *saanud* geneetilise *ressursi* artikli 5 lõike 1 kohasesse ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, loetakse, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise seisukohast olulise teabe otsimisel.

Muudatusettepanek

4. Kui kasutajad on *juurde pääsenud* geneetilise *ressursile või geneetilise ressursiga seotud traditsioonilistele teadmistele* artikli 5 lõike 1 kohasesse ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, *ning nad esitavad dokumendid, mis nad on kõnealusest kogust saanud, koos geneetilise ressursi või traditsiooniliste teadmistega*, loetakse, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise seisukohast olulise teabe otsimisel.

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte, selleks et sätestada tulu jaotamise reeglid kooskõlas lõikega 1 c [kuus kuud peale käesoleva määruse jõustumist]. Nende reeglite kohaselt peab tulu jaotamine toimuma vähemalt asjaomase sektori parima tava kohaselt ning luuakse tingimused mitterahalise tulu jaotamiseks.

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kasutama standardmenetlusi geneetiliste ressursside proovide ja **nendega** seotud **teabe** vahetamisel muude kogude omanikega ning selliste proovide ja **sellise** teabe edastamisel kolmandatele isikutele kasutamiseks;

Muudatusettepanek

(a) kasutama standardmenetlusi geneetiliste ressursside proovide ja **teabe geneetiliste ressurssidega** seotud **traditsiooniliste teadmiste** vahetamisel muude kogude omanikega ning selliste proovide ja **selliste teadmiste kohta** teabe edastamisel kolmandatele isikutele kasutamiseks;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 3 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) edastama geneetiliste ressursside proove ja nendega seotud teavet kolmandatele isikutele kasutamiseks üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad, et neile proovidele ja sellele teabele juurdepääsemisel järgiti kohaldatavaid **õiguslikke** nõudeid ja **vajaduse korral** täideti tulu õiglase ja erapooletu jaotamise vastastikku kokkulepitud tingimused;

Muudatusettepanek

(b) edastama geneetiliste ressursside proove ja nendega seotud teavet kolmandatele isikutele kasutamiseks üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad, et neile proovidele ja sellele teabele juurdepääsemisel järgiti kohaldatavaid **juurdepääsu ja tulu jaotamise õigusnorme või regulatiivseid** nõudeid ja täideti tulu õiglase ja erapooletu jaotamise vastastikku kokkulepitud tingimused;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 3 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e a) tegema jõupingutusi koostöös kohalike ja põliskogukondadega, teiste kohaste kogudega, asutustega, organisatsioonide või institutsioonidega, et dokumenteerida geneetiliste

ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised või teha sellised teadmised kättesaadavaks eesmärgiga kaitsta asjakohaseid õigusi ja lihtsustada selliste teadmiste kasutamist täielikus kooskõlas asjakohaste õigustega;

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3 – punkt e b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e b) panustama teadlikkuse tõstmise geneetiliste ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste, nende juurdepääsu ning tulu jaotamise küsimuste osas kooskõlas Nagoya protokolliga artikliga 21;

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3 – punkt e c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(e c) panustama suutlikkuse suurendamise arenguriikides kooskõlas Nagoya protokolliga artikliga 22;

Muudatusettepanek 51

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Kasutajad kinnitavad artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud pädevatele asutustele, et nad *rakendasid geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste põhjal välja töötatud tootele turustamisloa taotlemisel*

2. Kasutajad kinnitavad artikli 6 lõike 1 kohaselt kindlaks määratud pädevatele asutustele, et nad *on järginud artikli 4 sätteid ja edastavad asjakohase teabe järgmisel juhul:*

või juhul, kui turustamisluba ei ole vaja, sellealase äritegevuse ajal vajalikku hoolsust kooskõlas artikliga 4.

Muudatusettepanek 52

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(a) eelnevalt teatatud nõusoleku ja vastastikku kokkulepitud tingimuste sätestamisel;

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(b) teadusuuringute rahastamise saamisel, mis hõlmab geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsioonilisi teadmiste kasutamist;

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 2 – punkt c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(c) patentide või uue taimesordi õiguste taotlemise korral asjakohastest riiklikest, piirkondlikest või rahvusvahelistest institutsioonidest, hõlmates muu hulgas geneetilisi ressursse, millele on juurde pääsetud, tooteid, sealhulgas derivaate ja biotehnoloogia kasutamisest tuletatud protsesse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi;

Muudatusettepanek 55

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2 – punkt d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d) turustamisloa taotlemisel sellisele tootele, mis on arendatud geneetiliste ressursside või selliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste põhjal, või

(Tekst pärineb artikli 7 lõpust lõikest 2.)

Muudatusettepanek 56

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Pädevad asutused edastavad **komisjonile iga kahe aasta järel lõigete 1 ja 2 alusel** saadud teabe. Komisjon koostab saadud teabest kokkuvõtte ja teeb **selle** kättesaadavaks juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule.

3. Pädevad asutused **kontrollivad punktide b–e alusel esitatud teavet ning** edastavad saadud teabe **komisjonile kolme kuu jooksul vastavalt käesolevale artiklile**. Komisjon koostab **kolme kuu jooksul** saadud teabest kokkuvõtte ja teeb **rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaadi tarbeks vajaliku teabe** kättesaadavaks juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule **ja samuti avalikkusele hõlpsasti kättesaadavas avatud vormis**.

Muudatusettepanek 57

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Mis tahes kasutajate ühendus võib esitada komisjonile taotluse, et tema arendatud ja jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit tunnustataks parima tavana. Taotlusele

1. Mis tahes kasutajate ühendus **või organisatsioon, kellel on huvi ja teadmised geneetiliste ressursside kasutamise, juurdepääsu ning tulu õiglase jaotamise kohta**, võib esitada komisjonile

lisatakse tõendavad materjalid ja andmed.

taotluse, et tema arendatud ja jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit tunnustataks parima tavana. Taotlusele lisatakse tõendavad materjalid ja andmed.

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon **tunnustab menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit parima tavana, kui ta leiab** kasutajate **ühenduse** esitatud andmete ja tõendite põhjal, **et** tõhusa rakendamise korral võimaldavad asjaomased menetlused, vahendid või mehhanismid kasutajal täita artiklites 4 ja 7 sätestatud kohustusi.

Muudatusettepanek

2. Komisjon **hindab iga taotlust, võttes arvesse taotleja, asjakohaste pakkujate, kasutajate, asutuste, institutsioonide, valitsustevaheliste organisatsioonide ning samuti ka kohalike ja põliskogukondade esindajate, valitsusväliste organisatsioonide ja teiste osaliste esitatud teavet ning tõendeid. Komisjon otsustab nende** andmete ja tõendite põhjal, **kas** tõhusa rakendamise korral võimaldavad asjaomased menetlused, vahendid või mehhanismid kasutajal täita artiklites 4 ja 7 sätestatud kohustusi, **sealhulgas need kohustused, mis puudutavad vajaduse korral eelnevalt teatatud nõusoleku saamist ning õiglast ja võrdset tulu jaotamist vastastikku kokkulepitud tingimustel. Komisjon tunnustab nende menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit, mille kohta taotlus esitati, parima tavana, kui see kogum võimaldab kasutajatel täita nende kohustusi ning see toimub usaldusväärsemal ja tõhusamal viisil, kui ükski teine olemasolev või arenev kogum seda võimaldaks.**

Muudatusettepanek 59

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 – punkt 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Olukorras, kus geneetilised ressursid või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised võivad viia selliste ravimite väljatöötamiseni, mis on pakkuja huvides või mis on olulised inimese maksimaalse tervisestandardi saavutamiseks, võib taskukohane juurdepääs nendele toodetele olla tulude õiglase ja võrdse jaotamise oluliseks osaks ning asjakohaste piirkondade parimates tavades võetakse seda arvesse.

Muudatusettepanek 60

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2 – punkt 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 b. Olukorras, kus geneetilised ressursid või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilised teadmised võivad mõjutada toiduga kindlustatust, nt seades piiranguid põllumajandustootjate võimalustele seemneid uuesti külvata või vahetada, võib selliste negatiivsete mõjude vältimine olla oluliseks osaks õiglases ja võrdses tulu jaotamises ning asjakohaste piirkondade parimates tavades võetakse seda arvesse.

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Kontrolli **võib teostada** juhul, kui pädeval asutusel on muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet, et kasutaja ei ole käesolevat määrust järginud.

Muudatusettepanek 62

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) rahatrahvid;

Muudatusettepanek 63

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 11 – lõige 2 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) konkreetse kasutamise kohene peatamine;

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 12 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Pädevad asutused teevad omavahel, kolmandate riikide haldusasutustega ja komisjoniga koostööd, et tagada, et kasutajad täidavad käesoleva määruse

Muudatusettepanek

3. Kontrolli **teostatakse** juhul, kui pädeval asutusel on muu hulgas kolmanda isiku väljendatud põhjendatud kahtluste alusel asjakohast teavet, et kasutaja ei ole käesolevat määrust järginud.

Muudatusettepanek

(a) rahatrahvid, **mis on proportsionaalsed asjaomaste geneetiliste ressursside kasutamise väärtusega**;

Muudatusettepanek

(b) konkreetse kasutamise kohene peatamine, **sealhulgas geneetilistel ressurssidel ja nendega seotud traditsioonilistel teadmistel põhinevate toodete turustamine**;

Muudatusettepanek

1. Pädevad asutused teevad omavahel, kolmandate riikide haldusasutustega ja komisjoniga koostööd, et **tugevdada tõhusat koordineerimist ja** tagada, et kasutajad täidavad käesoleva määruse

nõudeid.

nõudeid. *Koostööd tehakse ka teiste osalistega, sealhulgas kogud, valitsusvälised organisatsioonid ja kohalike ja põliskogukondade esindajad, kui see on oluline Nagoya protokollis ja käesoleva määruse nõuetekohaseks rakendamiseks.*

Muudatusettepanek 65

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja komisjoniga teavet artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.

Muudatusettepanek

2. Pädevad asutused *saavad asjaomastelt osalistelt teavet ja* vahetavad *omavahel ja* teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja komisjoniga teavet artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.

Muudatusettepanek 66

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Komisjon püüab saavutada kokkulepped Euroopa Patendiameti ja Maaailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooniga tagamaks, et patentide registreerimises sisalduvad viited geneetilistele ressurssidele ja nende päritolule.

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm

Muudatusettepanek

Juurdepääsu *ja tulu jaotamist* käsitlev ELi platvorm

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ELi platvorm.

Muudatusettepanek

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu *ning õiglase ja võrdse tulu jaotamise* ELi platvorm.

Muudatusettepanek 69

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, lihtsustatud juurdepääs mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides ja parimate tavade *vahetamine*.

Muudatusettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, *selliste teadusuuringute edendamise, mis aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse kaitsesele ja säästvale kasutamisele, eelkõige arenguriikides, sh* lihtsustatud juurdepääs mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides *vastastikku kokkulepitud tingimustel ja pärast eelnevalt teatatud nõusoleku saamist, tulu jaotamise kord,*

parimate tavade *rakendamine ja edasine arendamine ning vaidluste lahendamise korra toimimine.*

Muudatusettepanek 70

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Iga liikmesriik ja komisjon võib määrata ELi platvormi jaoks ühe korralise liikme. Vajaduse korral kutsutakse osalema sidusrühmi ja muid käesoleva määrusega hõlmatud küsimustega seotud asjatundjaid.

Muudatusettepanek

4. Iga liikmesriik ja komisjon võib määrata ELi platvormi jaoks ühe korralise liikme. Vajaduse korral kutsutakse osalema sidusrühmi, *asjakohaste valitsustevaheliste ja valitsusväliste organisatsioonide esindajaid ja* muid käesoleva määrusega hõlmatud küsimustega seotud asjatundjaid.

Muudatusettepanek 71

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõik 1 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) koostavad liikmesriikidest pärit olemasolevate geneetiliste ressursside nimistu vastavalt bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artiklile 7, et määrata kindlaks nende bioloogiline mitmekesisus. Lisaks innustavad nad kolmandaid riike koostama nende oma geneetiliste ressursside nimistud, et parandada kasutajate ligipääsu läbipaistvust.

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõik 1 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d b) tagama, et olukordades, kus geneetilisi ressursse või geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi kasutatakse ebaseaduslikult või viisil, mis ei ole kooskõlas eelnevalt teatatud nõusolekuga või vastastikku kokkulepitud tingimustega, on nendel, kellel on pädevus anda juurdepääs geneetilistele ressurssidele või allkirjastada vastastikku kokkulepitud tingimusi, õigus võtta meetmeid sellise kasutamise vältimiseks või peatamiseks, sealhulgas kohtumääruste kaudu, ning taotleda sellisest tegevusest tuleneva mis tahes kahju hüvitamist, samuti õigus vajaduse korral need geneetilised ressursid konfiskeerida.

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõik 1 – punkt d c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d c) ergutama kasutajaid ja pakkujaid suunama geneetiliste ressursside kasutamisest saadavat otsesest tulu bioloogilise mitmekesisuse kaitsesse ja selle komponentide säästvasse kasutamisse.

Muudatusettepanek 74

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõik 1 – punkt d d (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d d) toetama piirkondlikku koostööd tulu jaotamisel piiriüleste geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste osas.

Muudatusettepanek 75

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõik 1 – punkt d e (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d e) kui bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni alusel loodava fondi või samal eesmärgil loodava mis tahes muu fondi tegevus on käivitunud, püüavad nad tagada, et nimetatud vahenditega aidatakse rahastada teadusuuringuid ja geneetiliste ressursside nimistute koostamist.

Muudatusettepanek 76

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 a (uus) – pealkiri

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

ELi tulu jaotamise fond

Muudatusettepanek 77

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 a (uus) – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Luuakse ELi tulu jaotamise fond.

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 a (uus) – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Sihtasutus saab tulu artikli 4 lõike 1c rakendamisest.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 a (uus) – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Komisjonile antakse volitused võtta vastu delegeeritud õigusakte bioloogilise mitmekesisuse kaitset kõikjal maailmas rahastava liidu tulu jaotamise fondi rakendamise ja toimimise korra sätestamiseks.

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 a (uus) – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Nõuandefoorum

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 a (uus) – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Komisjon tagab, et määruse rakendamisel on tagatud liikmesriikide esindajate, asjakohaste pakkujate organisatsioonide,

kasutajate ühenduste, valitsustevaheliste, valitsusväliste ning samuti ka kohalike ja põliskogukondade esindajate tasakaalustatud osalus. Need osapooled aitavad kaasa eelkõige delegeeritud õigusaktide sõnastamisele ja läbivaatamisele vastavalt artikli 4 lõikele 5, artikli 9 lõikele 8 ja artikli 14 a lõikele 3 ning artiklite 5, 7 ja 8 rakendamisele ning edaspidistele suunistele vastastikku kokkulepitud tingimuste loomiseks. Nimetatud osapooled kohtuvad nõuandefoorumil. Komisjon määrab kindlaks nimetatud foorumi töökorra.

Muudatusettepanek 82

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 a (uus)

Direktiiv 2008/99/EÜ

Artikkel 3 – punkt i a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

16 a. Direktiivi 2008/99/EÜ artiklile 3 lisatakse järgmine punkt alates ...:*

biopiraatlus.”

** ELT: üks aasta pärast käesoleva määruse jõustumist.*

Muudatusettepanek 83

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 b (uus)

Direktiiv 2008/99/EÜ

A lisa – taane (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

16 b. Direktiivi 2008/99/EÜ A lisale lisatakse järgmine taane alates ...:*

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) nr .../2013, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele

*ressurssidele ning nende kasutamisest
saadava tulu õiglast ja erapooletut
jaotamist Euroopa Liidus.”*

** ELT: üks aasta pärast käesoleva
määruse jõustumist.*

MENETLUS

Pealkiri	Juurdepääs geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglane ja võrdne jaotamine
Viited	COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.11.2012
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	DEVE 19.11.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Catherine Grèze 3.1.2013
Arutamine parlamendikomisjonis	22.4.2013
Vastuvõtmise kuupäev	27.5.2013
Lõpphääletuse tulemus	+: 13 –: 10 0: 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Thijs Berman, Corina Crețu, Véronique De Keyser, Charles Goerens, Mikael Gustafsson, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Miguel Angel Martínez Martínez, Gay Mitchell, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Maurice Ponga, Jean Roatta, Alf Svensson, Keith Taylor, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Eric Andrieu, Philippe Boulland, Emer Costello, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini

30.5.2013

PÕLLUMAJANDUSE JA MAAELU ARENGU KOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

Arvamuse koostaja: José Bové

LÜHISELGITUS

Taustteave

Käsitletav ettepanek võtta vastu määruse on vajalik Nagoya protokoll rakendamiseks ELis ja liidus ratifitseerimise võimaldamiseks. Nagoya protokoll, mis võeti vastu 2010. aasta oktoobris, põhineb otseselt bioloogilise mitmekesisuse konventsioonil, mis kehtib ka Euroopa Liidus. Täpsemalt on Nagoya protokoll eesmärk kehtestada ressurssidele juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise reeglid, mida bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis ei käsitletud põhjalikult.

Igapäevases keelekasutuses tähendab väljend „ressurssidele juurdepääs ja tulu õiglane jaotamine” rahvusvahelisel tasandil kahte asja:

- (1) riigid, kellel on geneetilisi ressursse, peaksid tegema need kättesaadavaks väljaspool oma riigipiire avaliku või erasektori ettevõtjatele, kes soovivad teha teadustööd ja töötada välja uusi tooteid („juurdepääs”),
- (2) vastutasuks tuleks sellistest geneetilisest ressurssidest saadav tulu, iseäranis rahaline kasum, õiglaselt jaotada päritoluriigi ja kõnealuste ettevõtjate vahel („tulu õiglane jaotamine”).

Arvamuse koostaja seisukoht

Kuna kavandatava määruse eesmärk on põhijoontes võtta ühenduse õigusesse üle rahvusvaheline leping, leiab arvamuse koostaja, et kavandatava määruse tekst peaks nii palju kui võimalik kajastama Nagoya protokoll teksti.

Seetõttu on välja pakutud mitmeid muudatusettepanekuid, et muuta Nagoya protokoll ja tulevase määruse sõnastus teineteisele sarnasemaks. Iseäranis tähtis on meelde tuletada, et ressursidele juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise eeskirjadel on laiem eesmärk, mis on selgelt välja toodud bioloogilise mitmekesisuse konventsioonis ja Nagoya protokollis – bioloogilise mitmekesisuse säilitamine. Nagoya protokollis määratletakse selgelt ka mõned teised eesmärgid, näiteks tehnosiirde arenguriikides. Arvamuse koostaja leiab seetõttu, et osa tulevase määruse sõnastusest peaks tugevamalt kajastama Nagoya protokoll konteksti.

Kommentaariid esitatud muudatusettepanekute kohta

Arvamuse koostaja on veendunud, et tekst peaks sisaldama viidet geneetiliste ressursside säilitamisele põllumajanduslikuks kasutamiseks Euroopa Liidus, ja esitab seetõttu muudatusettepaneku, mille eesmärk on pakkuda abi põllumajandustootjatele ja teistele kohaliku tasandi osalejatele, kes säilitavad näiteks põllukultuuride bioloogilist mitmekesisust in situ kogudes. Eesmärk oleks aidata sellistel väikesemõõdulistel osalejatel saada „ELi usaldusväärseks koguks” kavandatava määruse tähenduses. Idee on esile toodud muudatusettepanekus 38.

Teine oluline muudatusettepanek seondub reguleerimisalaga (artikkel 2). Õiguskindluse tagamiseks tuleks teha selgeks, et määrust kohaldatakse geneetilistele ressurssidele, millele pärast Nagoya protokoll jöustumist mitte ainult ei pääseta juurde, vaid mida **kasutatakse ja turustatakse** – sõnastus, mis sarnaneb rohkem protokoll originaaltekstiga.

Komisjoni ettepanek ei viita intellektuaalomandi õigustele. Sellele vaatamata leiab arvamuse koostaja, et kõnealuse määruse kontekstis on vaja otseselt viidata asjaolule, et uued patendid peaksid näitama uue toote loomises kasutatud geneetiliste ressursside päritolu. Nagoya protokoll eesmärk on luua usaldusel põhinev süsteem, mille alusel ringlevad geneetilised ressursid kogu maailmas, kuna nii ressursside pakkujad kui ka kasutajad leiavad, et nad saavad sellisest liikumisest kasu. Samadel põhjustel – usaldusel põhineva süsteemi loomine ja alternatiivi pakkumine „biopiraatlusele” – on mõttekas töötada välja rahvusvahelised eeskirjad, mille eesmärk on tagada, et uued patendid põhinevad seaduslikult omandatud geneetilistel ressurssidel.

Mitmed teised arvamuse koostaja välja pakutud muudatusettepanekud tulenevad juba eespool selgitatud vajadusest tuua osa Nagoya protokoll sõnastusest üle tulevasse määrusesse, pakkudes niimoodi laiemat konteksti. Näiteks esitatakse muudatusettepanekuid kasutajate kohustusi käsitleva artikli 4, ELi usaldusväärseid kogusid käsitleva artikli 5 ja parimaid tavasid puudutava artikli 8 kohta, tuletades sellega meelde Nagoya protokoll üldesmäärke. Karistusi (artikkel 11) käsitleva muudatusettepaneku eesmärk on muuta võimalike karistuste näited paremini mõistetavaks.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus -1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1 a) Liit on võtnud vastu „ELi bioloogilise mitmekesisuse strateegia aastani 2020”, mis kohustab teda suurendama oma panust, et vältida ülemaailmse bioloogilise mitmekesisuse vähenemist 2020. aastaks.

Selgitus

Bioloogilise mitmekesisuse konventsioonil ja Nagoya protokollil on ühine üldeesmärk: bioloogilise mitmekesisuse säilitamine. Käesolevas tekstis tasub meelde tuletada, et ELil on oma bioloogilise mitmekesisuse strateegia, mille eesmärgiks on vältida bioloogilise mitmekesisuse vähenemist 2020. aastaks.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1) Euroopa Liidus kasutavad mitmesugused **osalised**, sh teadlased ja eri tööstusharude ettevõtted geneetilisi ressursse teadusuuringute ning arendus- ja äritegevuse otstarbel, samuti kasutatakse geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi.

(1) Euroopa Liidus kasutavad mitmesugused **kasutajad ja pakkujad**, sh teadlased ja eri tööstusharude ettevõtted geneetilisi ressursse teadusuuringute ning arendus- ja äritegevuse otstarbel, samuti kasutatakse geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilisi teadmisi. **Teadus- ja arendustegevus eeldab mitte ainult geneetiliste ressursside geneetilise ja biokeemilise koostise, vaid ka nendega seotud uuendusmeetmete ja praktiliste rakenduste uurimist ja analüüsimist. Nagoya protokollil edukas rakendamine sõltub ka sellest, kuivõrd on geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad ja pakkujad võimelised läbi rääkima bioloogilise mitmekesisuse kaitse**

Muudatusettepanek 3
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, ravimite väljatöötamine ja biopõhiste taastuenergiaallikate väljatöötamine.

Muudatusettepanek

(2) Geneetilised ressursid on looduslike, kultiveeritud ja kodustatud liikide genofond ning nad on tähtsad ja muutuvad üha tähtsamaks paljudes majandussektorites, sh toiduainete tootmine, metsandus, ravimite väljatöötamine ja biopõhiste taastuenergiaallikate väljatöötamine.
Geneetilistel ressurssidel on oluline osa kahjustatud ökosüsteemide taastamiseks ja ohustatud liikide kaitsmiseks väljatöötatud strateegiate rakendamisel.

Muudatusettepanek 4
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Juurdepääs geneetilistele ressurssidele ja nende kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine peaksid aitama lahendada maailma suureneva elanikkonna äratoitmise probleemi.

Muudatusettepanek 5
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga **muudetakse palju üksikasjalikumaks** konventsiooni **üldeeskirjad** geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek

(6) Bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni geneetilistele ressurssidele juurdepääsu ja nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamise Nagoya protokoll (edaspidi „Nagoya protokoll”) on konventsiooniosaliste poolt 29. oktoobril 2010 vastu võetud rahvusvaheline leping. Nagoya protokolliga **täpsustatakse** konventsiooni **üldeeskirju** geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta.

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde pärast Nagoya protokoll jöustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek

(9) Õiguskindluse tagamiseks on oluline, et Nagoya protokoll rakendamise eeskirju kohaldataks üksnes selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde **või mida on kasutatud** pärast Nagoya protokoll jöustumist Euroopa Liidus.

Selgitus

Nagoya protokoll artiklid 1 ja 3, mis käsitlevad vastavalt selle eesmärgi ja reguleerimisala, viitavad geneetiliste ressursside „kasutamisele”, mitte ainult nendele juurdepääsemisele. Nagoya protokoll artiklis 1 sätestatakse, et „käesoleva protokoll eesmärk on tagada geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jaotamine”.

Muudatusettepanek 7
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 11 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(11 a) Nagoya protokollis kohaselt tuleb sätestada tingimus, et liikmesriikidele ei seata piiranguid direktiivi 98/44/EÜ (biotehnoloogialeiutiste õiguskaitse kohta ehk nn biopatendi direktiiv) tõlgendamisel riiklikul tasandil. Eelkõige tagatakse bioloogilise materjali kasutamise võimalus muude taimesortide aretamiseks, avastamiseks ja arendamiseks ning põllumajandustootjatele võimalus kasutada põllukultuure generatiivseks või vegetatiivseks paljundamiseks oma põllumajandusettevõttes.

Muudatusettepanek 8
Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14) Nagoya protokollis tõhusa rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust, et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada vajaduse korral tulu jaotamine. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei ole asjakohane kohustada kõiki kasutajaid võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. **Seetõttu tuleks sätestada üksnes vajaliku hoolsuse meetmete miinimumelemendid. Kasutajaid tuleks konkreetselt vajaliku hoolsuse**

(14) Nagoya protokollis tõhusa rakendamise tagamiseks peaksid kõik geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad olema kohustatud rakendama vajalikku hoolsust, et teha kindlaks, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja seonduvatele teadmistele on juurde pääsetud kohaldatavate õiguslike nõuete kohaselt, ning et tagada vajaduse korral tulu jaotamine. Võttes aga arvesse ELis olevate kasutajate mitmekesisust, ei tule kõiki kasutajaid kohustada võtma samu vajaliku hoolsuse rakendamise meetmeid. **See kehtib eriti hilisemate kasutajate puhul, kelle suhtes tuleks kohaldada vajaliku hoolsuse kohustust üksnes juhul, kui neile on kättesaadavad**

rakendamise vahendite ja meetmete valimisel toetada parimate tavade tunnustamisega ning täiendavate meetmetega valdkondlike tegevusjuhendite, näidis-lepinguklauslite ja parimate tavade väljatöötamise vallas, et suurendada õiguskindlust ja vähendada kulusid. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

geneetilised ressursid, mida nad kasutavad algselt esmase kasutaja käsutuses olnud viisil. Aeg, mille jooksul on kasutaja kohustatud säilitama juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast olulist teavet, *eelkõige dokumente, mis tõestavad, et tulu jaotamise kohustused on täies mahus ja õiguspäraselt täidetud,* peaks olema piiratud, võttes arvesse võimalikuks innovatsiooniks vajaminevat aega.

Selgitus

Oluline on selgelt sätestada, et kasutajad on kohustatud säilitama dokumente, mis tõestavad, et nad on täitnud oma tulu jaotamise kohustused.

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 14 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(14 a) Nagoya protokollide rakendamise edukus sõltub sellest, kas geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutajad ja pakkujad räägivad läbi vastastikku kokkulepitud tingimused, mis tagavad lisaks tulu õiglasele jaotamisele ka selle, et panustatakse protokollide laiendamise eesmärgi, milleks on bioloogilise mitmekesisuse säilitamine.

Selgitus

Nagoya protokollide eesmärgid, nagu need on määratletud selle artiklis 1, annavad mõista, et tulu jaotamine peaks aitama kaasa ka „bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvale kasutamisele”.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Kasutajate väljakujundatud parimad tavad **peaksid olema** tähtsad selliste vajaliku hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollil rakendamise süsteemi järgimiseks suure õiguskindluse ja väikeste kuludega. Kasutajatel peaks olema võimalik tugineda juba olemasolevatele akadeemilise sektori ja eri tööstusharude tegevusjuhenditele. Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas teatavat ühenduse jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit võiks tunnustada parima tavana. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine. Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollil osaliste ühise otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.

Muudatusettepanek

(16) Kasutajate väljakujundatud parimad tavad **on** tähtsad selliste vajaliku hoolsuse meetmete väljaselgitamisel, mis sobivad eriti hästi Nagoya protokollil rakendamise süsteemi järgimiseks suure õiguskindluse ja väikeste kuludega. Kasutajatel peaks olema võimalik tugineda juba olemasolevatele akadeemilise sektori ja eri tööstusharude tegevusjuhenditele. Kasutajate ühendustel peaks olema õigus taotleda, et komisjon teeks kindlaks, kas teatavat ühenduse jälgitavat **eesmärkide, tegevuste**, menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit võiks tunnustada parima tavana. Liikmesriikide pädevad asutused peaksid võtma arvesse, et tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem ning seega on põhjendatud vähesem nõuete täitmise kontrollimine. Sama peaks kehtima ka Nagoya protokollil osaliste ühise otsusega vastuvõetud parimate tavade kohta.

Selgitus

„Parimad tavad” ei peaks hõlmama ainult menetlusi, vahendeid või mehhanisme, vaid ka eesmärke ja tegevusi.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 19

Komisjoni ettepanek

(19) Kogud on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste

Muudatusettepanek

(19) Kogud on ELis kasutatavate geneetilistele ressursside ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste

teadmiste *olulised* pakkujad. Luua tuleks ELi usaldusväärsete kogude süsteem. Süsteem *tagaks*, et ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogude omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi usaldusväärsete kogude süsteem peaks märgatavalt vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab ELi usaldusväärseks koguks tunnistamise nõuetele. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

teadmiste *kõige juurdepääsetavamad* pakkujad. Luua tuleks ELi usaldusväärsete kogude süsteem. Süsteem *tagab*, et ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogude omanikud rakendavad tõhusalt meetmeid, et edastada geneetiliste ressursside proove kolmandatele isikutele üksnes koos dokumentidega, mis tõendavad seaduslikku omandamist ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimuste kehtestamist. ELi usaldusväärsete kogude süsteem peaks märgatavalt vähendama riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse. Liikmesriikide pädevad asutused teeksid kindlaks, kas teatav kogu vastab ELi usaldusväärseks koguks tunnistamise nõuetele, *sealhulgas selle, kas kogu suudab täita Nagoya protokollis laiemaid eesmärke, mis puudutab geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele kaasa aitamist*. Kui kasutajad on saanud geneetilise ressursi ELi usaldusväärsete kogude registrisse kantud kogust, tuleks lugeda, et nad on rakendanud vajalikku hoolsust kogu vajaliku teabe otsimisel. See peaks olema eriti kasulik teadlastele ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

Selgitus

Oluline on rõhutada, et ELi usaldusväärsete kogude hulka lugemise tingimused ei peaks olema ainult tehnilised. Esimene „usaldusväärseuse” tingimus on suutlikkus kehtestada tulu õiglane ja erapooletu jaotamine.

Muudatusettepanek 12 Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 28

Komisjoni ettepanek

(28) Käesoleva määruse eesmärk on vältida riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse või ebaseaduslikult omandatud traditsioonilisi teadmisi, mis on geneetiliste ressurssidega seotud, ning toetada geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist vastastikku kokkulepitud tingimustel. Seda eesmärki ei suuda liikmesriigid üksikult saavutada, seepärast on seda selle ulatuse tõttu ja siseturu toimimise tagamiseks parem saavutada ELi tasandil. Seega võib EL võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale,

Muudatusettepanek

(28) Käesoleva määruse eesmärk on vältida riski, et ELis kasutatakse ebaseaduslikult omandatud geneetilisi ressursse või ebaseaduslikult omandatud traditsioonilisi teadmisi, mis on geneetiliste ressurssidega seotud, ning toetada geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist vastastikku kokkulepitud tingimustel. Seda eesmärki ei suuda liikmesriigid üksikult saavutada, seepärast on seda selle ulatuse tõttu ja siseturu toimimise tagamiseks parem saavutada ELi tasandil. Seega võib EL võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Nimetatud artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus selle eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale, ***Samal ajal on üks käesoleva määruse eesmärke geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine, mille abil kaitstakse bioloogilist mitmekesisust vastavalt ELi aastani 2020 välja töötatud bioloogilise mitmekesisuse strateegia suunistele,***

Muudatusettepanek 13

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige -1 (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-1) Käesoleva määruse eesmärk on geneetilistest ressurssidest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine, mis aitab kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja selle komponentide jätkusuutlikule kasutamisele kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni

eesmärkidega.

Selgitus

Oluline on võtta üle bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artiklis 1 esitatud eesmärgid. Nagoya protokoll on bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni jätk, mille peamine eesmärk on muuta bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artikkel 15 tõeliseks rahvusvaheliseks korraks ressurssidele juurdepääsu ja tulu õiglase jaotamise kohta.

Muudatusettepanek 14 **Ettepanek võtta vastu määrus**

Artikkel 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise kohta kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi „Nagoya protokoll”).

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega kehtestatakse eeskirjad geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu *korra* ning nende ressursside ja teadmiste kasutamisest saadava tulu jaotamise *põhimõttele vastavuse* kohta kooskõlas bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni Nagoya protokolliga, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist (edaspidi „Nagoya protokoll”).

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus **Artikkel 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde pärast Nagoya protokolliga jõustumist Euroopa Liidus.

Muudatusettepanek

Käesolevat määrust kohaldatakse riikide suveräänsete õiguste alla kuuluvate selliste geneetiliste ressursside suhtes ja geneetiliste ressurssidega seotud selliste traditsiooniliste teadmiste suhtes, millele on pääsetud juurde *või mida on kasutatud* pärast Nagoya protokolliga jõustumist

Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes.

Euroopa Liidus. Määrust kohaldatakse ka kõnealuste geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste suhtes.

Selgitus

Nagoya protokollid 1 ja 3, mis käsitlevad vastavalt selle eesmärgi ja reguleerimisala, viitavad geneetiliste ressursside „kasutamisele”, mitte ainult nendele juurdepääsemisele. Nagoya protokollid 1 sätestatakse, et „käesoleva protokollid eesmärk on tagada geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglane ja erapooletu jaotamine”.

Muudatusettepanek 16 **Ettepanek võtta vastu määrus**

Artikkel 2 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Käesoleva määrusega ei piirata liikmesriike jaoks direktiivi 98/44/EÜ (biotehnoloogialeiutiste õiguskaitse kohta ehk nn biopatendi direktiiv) tõlgendamisvabadust. Elkõige tagatakse bioloogilise materjali kasutamise võimalus muude taimesortide aretamiseks, avastamiseks ja arendamiseks ning põllumajandustootjatele võimalus kasutada põllukultuure generatiivseks või vegetatiivseks paljundamiseks oma põllumajandusettevõttes.

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus **Artikkel 3 – lõige 4 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(4 a) „derivaat” – looduslikult esinev biokeemiline ühend, mis tekib bioloogiliste või geneetiliste ressursside geeniekspressiooni või metabolismi

tulemusel, olenemata sellest, kas see sisaldab funktsionaalseid pärilikkuse üksusi;

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – punkt 6

Komisjoni ettepanek

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus;

Muudatusettepanek

(6) „geneetiliste ressursside kasutamine” – geneetiliste ressursside geneetilise või biokeemilise koostisega seotud teadus- ja arendustegevus, *sealhulgas biotehnoloogia rakendamise teel;*

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud *kooskõlas* juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega ning et tulu jaotatakse vastastikku kokkulepitud tingimustel õiglaselt ja erapooletult. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele *teavet*, mis on juurdepääsu ja tulu jaotamise seisukohast *oluline*.

Muudatusettepanek

1. Kasutajad teevad kindlaks, rakendades seejuures vajalikku hoolsust, et kasutatud geneetilistele ressurssidele ja geneetiliste ressurssidega seotud traditsioonilistele teadmistele on juurde pääsetud *eelnevalt teatatud nõusolekul ja vastastikku kokkulepitud tingimustel, nagu need on määratletud* juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega ning et tulu jaotatakse vastastikku kokkulepitud tingimustel õiglaselt ja erapooletult. Kasutajad otsivad, säilitavad ja edastavad ka hilisematele kasutajatele *kogu teabe ja dokumendid*, mis on juurdepääsu ja tulu jaotamise *ja käesoleva määruse sätete järgimise* seisukohast *olulised, eelkõige kõik dokumendid, mis tõestavad, et tulu jaotamise kohustused on täies mahus ja õiguspäraselt täidetud*.

Selgitus

Oluline on rõhutada, et kasutajad on kohustatud säilitama dokumente, mis tõendavad, et nad on täitnud oma tulu õiglase jaotamise kohustused vastastikku kokkulepitud tingimustel.

Muudatusettepanek 20
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a – alapunkt 3

Komisjoni ettepanek

(3) ressursside või teadmiste otseallikas
ning geneetiliste ressursside või nendega seotud traditsiooniliste teadmiste hilisemad kasutajad;

Muudatusettepanek

(3) ressursside või teadmiste otseallikas;

Muudatusettepanek 21
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt a – alapunkt 5

Komisjoni ettepanek

(5) ***juurdepääsu käsitlevad otsused*** ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

Muudatusettepanek

(5) ***juurdepääsuloa*** ja vajaduse korral vastastikku kokkulepitud tingimused;

Muudatusettepanek 22
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 2 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) hangivad nõuetekohase juurdepääsuloa, kehtestavad vastastikku kokkulepitud tingimused ***või lõpetavad kasutuse*** juhul, kui ilmneb, et juurdepääs ei ole toimunud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega.

Muudatusettepanek

(c) hangivad nõuetekohase juurdepääsuloa ***ja*** kehtestavad vastastikku kokkulepitud tingimused juhul, kui ilmneb, et juurdepääs ei ole toimunud kooskõlas juurdepääsu ja tulu jaotamist reguleerivate asjakohaste õigusnormide või regulatiivsete nõuetega.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 a. Kasutajad püüavad geneetiliste ressursside või geneetiliste ressurssidega seotud traditsiooniliste teadmiste pakkujatega vastastikku kokkulepitud tingimuste läbirääkimisel tagada, et sellised tingimused aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja selle komponentide jätkusuutlikule kasutamisele ning tehnosiirdele arenguriikidesse.

Selgitus

Nagoya protokollis eesmärgid, nagu need on määratletud artiklis 1, annavad mõista, et tulu jaotamine peaks aitama kaasa ka „bioloogilise mitmekesisuse kaitsele ja selle komponentide säästvale kasutamisele”. Artiklis 1 viidatakse ka otseselt tehnosiirdele. Arvestades, et vastastikku kokkulepitud tingimused tuleb koos kindlaks määrata, on see nii andmete pakujate kui ka kasutajate ühiselt tagada, et vastastikku kokkulepitud tingimused suurendavad, mitte ei vähenda bioloogilist mitmekesisust.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 4 – lõige 4 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4 b. Lõigetes 1–3 osutatud kohustust kohaldatakse hilisemate kasutajate suhtes üksnes juhul, kui neile on kättesaadavad geneetilised ressursid, mida nad kasutavad algselt esmase kasutaja käsutuses olnud viisil.

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 5 – lõige 3 – punkt -a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(-a) järgima Nagoya protokollil laiemaid eesmärke, töötama geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu õiglase ja erapooletu jagamise eesmärgil, aidates samal ajal kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele;

Selgitus

Siinkohal on kasulik meenutada, et ELi usaldusväärsete kogude hulka lugemise tingimused ei peaks olema ainult tehnilised. Tähtis on rõhutada, et „usaldusväärsete” esimeseks tingimuseks on näidata, et kohustatakse tulusid õiglaselt ja erapooletult jagama.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 5 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kontrollivad korrapäraselt, et kõigi nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate kogude puhul, mis on kantud ELi usaldusväärsete kogude registrisse, kohaldatakse tõhusalt lõike 3 meetmeid.

Liikmesriigid kontrollivad korrapäraselt, et kõigi nende jurisdiktsiooni alla kuuluvate kogude puhul, mis on kantud ELi usaldusväärsete kogude registrisse, kohaldatakse tõhusalt lõike 3 meetmeid; ***samal ajal ei tohi vastuvõetud sätted suurendada bürokraatiat või kulusid.***

Muudatusettepanek 27

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3 a. Pädevad asutused ning juurdepääsu ja tulu jaotamise kontaktisikud annavad nõu avalikkusele ja võimalikele

kasutajatele, kes otsivad teavet kõnealuse määruse ja konventsiooni asjaomaste sätete ning Nagoya protokollil kohaldamise kohta liidus.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid ja komisjon nõuavad kõigilt, kes saavad avalikult sektorilt rahalisi vahendeid geneetiliste ressursside ja nendega seotud traditsiooniliste teadmiste kasutamist hõlmavate teadusuuringute jaoks, kinnituse andmist selle kohta, et nad rakendavad vajalikku hoolsust kooskõlas artikliga 4.

välja jäetud

Selgitus

Pole mingit põhjust kehtestada erieeskirju kõigile, kes saavad avalikult sektorilt rahalisi vahendeid teadusuuringute jaoks.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Pädevad asutused edastavad komisjonile iga kahe aasta järel lõigete 1 ja 2 alusel saadud teabe. Komisjon koostab saadud teabest kokkuvõtte ja teeb selle kättesaadavaks juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule.

3. Pädevad asutused kontrollivad lõike 2 kohaselt edastatud teavet ja edastavad selle komisjonile kuue kuu jooksul pärast teabe saamist. Komisjon koostab kuue kuu jooksul pärast teabe saamist sellest kokkuvõtte ja teeb rahvusvaheliselt tunnustatud sertifikaadi jaoks vajaliku teabe kättesaadavaks juurdepääsu ja tulu jaotamise teabevõrgustikule ja hõlpsalt kättesaadavas avatud formaadis ka avalikkusele.

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Mis tahes kasutajate ühendus võib esitada komisjonile taotluse, et tema arendatud ja jälgitavat menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit tunnustataks parima tavana. Taotlusele lisatakse tõendavad materjalid ja andmed.

Muudatusettepanek

1. Mis tahes kasutajate või organisatsioonide ühendus, mis tunneb huvi geneetiliste ressursside kasutamise ning juurdepääsu ja tulu jaotamise vastu ja omab sellealaseid teadmisi, võib esitada komisjonile taotluse, et tema arendatud ja jälgitavat eesmärkide, tegevuste, menetluste, vahendite või mehhanismide kogumit tunnustataks parima tavana. Taotlusele lisatakse tõendavad materjalid ja andmed. ***Parima tavana tunnustamise avaldusi hinnates annab komisjon eesõiguse eesmärkidele, tegevustele, menetlustele, vahenditele või mehhanismidele, mis aitavad kaasa:***

- bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ja selle komponentide jätkusuutlikule kasutamisele;***
- tehnosiirdele;***
- vaesuse kaotamisele arenguriikides.***

Selgitus

Nagoya protokoll sisaldab eesmärke ja sõnastust, mis ei kajastu komisjoni ettepanekus. Tulu jaotamise eeskirjade rakendamise eesmärgiks on toetada laiemaid eesmärke, nagu bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ja vaesuse kaotamine. „Parim tava” peaks hõlmama nii eesmärke kui ka menetlusi.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolle tehakse korrapäraselt läbivaadatava kava alusel, järgides

Muudatusettepanek

2. Käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kontrolle tehakse korrapäraselt läbivaadatava kava alusel, järgides

riskipõhist lähenemisviisi. **Riskipõhise** lähenemisviisi **väljatöötamisel võtavad liikmesriigid** arvesse, et käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 või Nagoya protokoll artikli 20 lõike 2 alusel tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem.

riskipõhist lähenemisviisi, **mille peamised põhimõtted sätestab komisjon rakendusaktidega, mis võetakse vastu kooskõlas artikli 15 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Sellise** lähenemisviisi **puhul võetakse** arvesse, et käesoleva määruse artikli 8 lõike 2 või Nagoya protokoll artikli 20 lõike 2 alusel tunnustatud parima tava kasutaja puhul on nõuete täitmatajätmise risk väiksem.

Muudatusettepanek 32 **Ettepanek võtta vastu määrus**

Artikkel 9 – lõige 4 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

4. Lõikes 1 osutatud kontrollid hõlmavad **vähemalt** järgmist:

Muudatusettepanek

4. Lõikes 1 osutatud kontrollid hõlmavad järgmist:

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus **Artikkel 10 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ.

Muudatusettepanek

2. Lõikes 1 osutatud teave tehakse kättesaadavaks kooskõlas direktiiviga 2003/4/EÜ **hõlpsasti juurdepääsetavas avatud formaadis.**

Muudatusettepanek 34 **Ettepanek võtta vastu määrus**

Artikkel 12 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja

Muudatusettepanek

2. Pädevad asutused vahetavad teiste liikmesriikide pädevate asutustega ja

komisjoniga teavet artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.

komisjoniga teavet *oma käesoleva määruse täitmise järelevalveks loodud kontrollisüsteemide struktuuri kohta ning artikli 9 lõikes 1 osutatud kontrollide tulemusel avastatud tõsiste puuduste ning artikli 11 kohaselt määratud karistuste kohta.*

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 12 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Komisjon sõlmib kokkuleppeid Euroopa Patendiameti ja Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooniga, et tagada, et patenditaotlused sisaldavad viidet geneetilistele ressurssidele ja nende päritolule.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ELi platvorm.

1. Luuakse geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu ELi platvorm. *Liikmesriigid, kes kaaluvad oma geneetilistele ressurssidele juurdepääsu käsitlevate eeskirjade vastuvõtmist, viivad kõigepealt läbi nende eeskirjade mõju hindamise ning edastavad tulemused ELi platvormile läbivaatamiseks käesoleva artikli lõikes 5 osutatud menetluse kohaselt.*

Muudatusettepanek 37
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, lihtsustatud juurdepääs mitteärielistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamine.

Muudatusettepanek

2. ELi platvorm aitab ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis seeläbi, et arutatakse nendega seotud küsimusi, sh liikmesriikide juurdepääsusüsteemide ülesehitus ja tulemuslikkus, lihtsustatud juurdepääs mitteärielistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavad, ELi sidusrühmade juurdepääs kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamine.

Platvorm peaks eelkõige propageerima põhimõtet, et kui pädevad asutused ei vasta juurdepääsu taotlusele, loetakse vajaliku hoolsuse kohustus täidetuks ning juurdepääsuga ei kaasne edasisi kohustusi.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(d a) võtavad meetmeid nende kasutajate toetamiseks, kes aitavad kaasa bioloogilise ja kultuurilise mitmekesisuse säilitamisele ja kellel on piiratud vahendid usaldusväärsete kogude hulka pääsemiseks;

Selgitus

Oluline on aidata väiksemahulistel projektidel, näiteks põllumajandustootjate ja kogukondade arendatud projektidel, mis aitavad kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele, saada käesolevas määruses määratletud „usaldusväärseks koguks”.

Muudatusettepanek 39
Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 16 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Iga kümne aasta järel pärast esimese aruande esitamist vaatab komisjon käesoleva määruse kohaldamist käsitlevatele aruannetele ja määruse kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes läbi määruse toimimise ja tulemuslikkuse. Oma aruannetes analüüsib komisjon eelkõige halduslikku mõju avalik-õiguslikele teadusasutustele, väikestele või keskmise suurusega ettevõtjatele ja mikroettevõtjatele. Samuti kaalub ta, kas on vaja täiendavaid ELi meetmeid geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kohta.

Muudatusettepanek

3. Iga kümne aasta järel pärast esimese aruande esitamist vaatab komisjon käesoleva määruse kohaldamist käsitlevatele aruannetele ja määruse kohaldamisel saadud kogemustele tuginedes läbi määruse toimimise ja tulemuslikkuse. Oma aruannetes analüüsib komisjon eelkõige halduslikku mõju **konkreetsetele sektoritele**, avalik-õiguslikele teadusasutustele, väikestele või keskmise suurusega ettevõtjatele ja mikroettevõtjatele. Samuti kaalub ta, kas on vaja täiendavaid ELi meetmeid geneetilistele ressurssidele ja nendega seotud traditsioonilistele teadmistele juurdepääsu kohta.

MENETLUS

Pealkiri	Juurdepääs geneetilistele ressursidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja võrdne jaotamine
Viited	COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.11.2012
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	AGRI 19.11.2012
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	José Bové 3.12.2012
Endine arvamuse koostaja	Martin Häusling
Arutamine parlamendikomisjonis	24.4.2013
Vastuvõtmise kuupäev	30.5.2013
Lõpphääletuse tulemus	+ : 31 - : 0 0 : 0
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Eric Andrieu, José Bové, Luis Manuel Capoulas Santos, Vasilica Viorica Dăncilă, Michel Dantin, Albert Deß, Diane Dodds, Herbert Dorfmann, Robert Dušek, Iratxe García Pérez, Béla Glattfelder, Martin Häusling, Peter Jahr, Elisabeth Jeggle, Elisabeth Köstinger, George Lyon, Mairead McGuinness, James Nicholson, Wojciech Michał Olejniczak, Marit Paulsen, Britta Reimers, Alfreds Rubiks, Giancarlo Scottà, Czesław Adam Siekierski, Sergio Paolo Francesco Silvestris, Alyn Smith, Ewald Stadler, Csaba Sándor Tabajdi, Marc Tarabella, Janusz Wojciechowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Marian Harkin, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Jens Nilsson

18.6.2013

KALANDUSKOMISJONI ARVAMUS

keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, milles käsitletakse juurdepääsu geneetilistele ressurssidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglast ja erapooletut jaotamist Euroopa Liidus (COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD))

Arvamuse koostaja: Ian Hudghton

LÜHISELGITUS

Sissejuhatus

Üheks bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni kolmest eesmärgist on geneetiliste ressursside kasutamisest saadava tulu jaotamine võrdsetel alustel. Eelnimetatud konventsioonis on antud vähe teavet selle kohta, kuidas seda eesmärki tuleks saavutada, ning selle lünga täitmiseks võeti vastu Nagoya protokoll. EL ja enamik selle liikmesriike on protokollile osalised ning käesoleva ettepaneku eesmärk on võtta vastu määrus selle sätete ratifitseerimiseks ja rakendamiseks.

Reguleerimisese

Protokoll hõlmab geneetilise materjali geneetilise ja/või biokeemilise koostise (nt DNA, geenid jne) alast teadus- ja arendustegevust. Mitmed tööstusharud, sealhulgas farmaatsia- ning toidu- ja joogitööstus kasutavad oma teadusuuringutes geneetilisi ressursse. Arenenud riikide tööstusharusid on süüdistatud „biopiraatluses” ja teiste riikide suveräänsete õiguste rikkumises. Seetõttu püütakse protokolliga seda probleemi lahendada.

Protokollil on kaks põhilist tugisammast: juurdepääsusammas ja kasutajapoolse nõuete täitmise sammas. Juurdepääsusambaga jäetakse protokolliosalistele õigus ise otsustada, kas nad soovivad reguleerida juurdepääsu nende suveräänsete õiguste alla kuuluvatele geneetilistele ressurssidele. Kui nad soovivad seda teha, on protokollis sätestatud rahvusvahelised juurdepääsustandardid, mida tuleb sel juhul järgida.

Kasutajapoolse nõuete täitmise sambaga kohustatakse kõiki protokolliosalisi kehtestama nõude, et nende jurisdiktsiooni all kasutatakse üksnes seaduslikult omandatud geneetilisi

ressursse. See nõue hõlmab ressurside lõppkasutajaid, näiteks geeniuringutega tegelevaid tööstusharusid.

Komisjoni ettepanek

Komisjoni ettepanekus käsitatakse peamiselt ettepanekus esitatud kasutajapoolset nõuete täitmist käsitlevat sammast, mille otsene mõju kalavarude haldamisele on väike. Komisjon teeb siiski ettepaneku luua juurdepääsu käsitlev ELi platvorm, mis pakub juurdepääsu küsimustes õiguslikult mittesiduvat nõustamist. Juurdepääsuküsimused on jätkuvalt riikide pädevuses ja ELis on erinevad liikmesriigid võtnud erinevaid seisukohti: näiteks Hollandis ei nõuta eelnevat informeeritud nõusolekut, samal ajal kui Prantsusmaa on teatanud, et ta kavatseb eelkõige oma ülemereterritooriumite jaoks koostada juurdepääsu reguleeriva õigusakti.

Kalanduskomisjoni huvid ja arvamuse koostaja seisukoht

Protokollis osutatakse konkreetselt juurdepääsu ja tulu jaotamise potentsiaalsele rollile bioloogilise mitmekesisuse kaitstes ja säästvas kasutamises. Kalanduskomisjoni teine pädevusvaldkond on kalavarude kaitse, mistõttu kõnealune protokoll kuulub selgelt komisjoni pädevusvaldkonda.

Arvamuse koostaja on seisukohal, et ELi huvid Euroopa Liidu vetest väljastpoolt pärinevate kalavarude vastu on kohati olnud peamiselt ekspluateerivat laadi ning põliselanike ja kohalike kogukondade huvid on jäänud tagaplaanile. Nagoya protokoll on koostatud eriti nende isikute huvisid silmas pidades ning arvamuse koostajal on hea meel soovitada komisjonile lepingu ratifitseerimist toetada.

Arvamuse koostaja soovis keskenduda nendele protokollis valdkondadele, mis jäävad otseselt komisjoni pädevusvaldkonda. Ta teeb seetõttu muudatusettepanekud järgmistes valdkondades:

- ***Põlisrahvaste ja kohalike kogukondade kaasamine*** – protokollis artiklis 6 käsitletakse juurdepääsuküsimusi ja osutatakse konkreetselt põlisrahvaste ja kohalike kogukondade kaasamisele. Komisjoni tekstis juurdepääsu käsitleva ELi platvormi loomise kohta sellist viidet ei ole ning raportöör on veendunud, et seda tuleks muuta.
- ***Määruse reguleerimisala*** – bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni artiklis 4 laiendatakse selle reguleerimisala mitte ainult territoriaalvetele ja majandusvööndile, vaid ka rahvusvahelistes vetes toimuvale tegevusele. Seega võiks avamere püügitegevus potentsiaalselt jääda bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni reguleerimisalasse. Protokollis reguleerimisala on aga kitsam ega laiene riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävatele merealadele. Samas ei keelata protokolliosalistel reguleerimisala laiendada ning EL võiks kõnealuse määruse reguleerimisala laiendada nii, et see hõlmaks rahvusvahelistes vetes toimuvat tegevust.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Kalanduskomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil lisada oma raportisse järgmised muudatusettepanekud:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2 a) Geneetiliste ressursside uuringud on järk-järgult laienenud uutesse valdkondadesse, hõlmates eelkõige ookeane, mis on endiselt meie planeedi kõige vähem uuritud ja tuntud alad. Ookeanisügavused on planeedi viimane suur ääreala ning teadusuuringute, perspektiivide ja loodusvarade uurimisega seotud huvi selle vastu üha kasvab. Süvamere mereökosüsteemides leiduvat tohutut bioloogilist mitmekesisust käsitlevad uuringud on niisiis uus ja väga paljulubav valdkond selliste geneetiliste ressursside avastamise seisukohalt, millel võib olla väga erinevaid rakendusi.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(7 a) Nagoya protokoll kohaldatakse geneetiliste ressursside suhtes, mis jäävad konventsiooni artikli 15 reguleerimisalasse, vastandina konventsiooni artikli 4 laiemale reguleerimisalale. See tähendab, et protokolliga ei ole kaetud kogu artikli 4 jurisdiktsiooni ulatus, näiteks tegevus riikliku jurisdiktsiooni alt välja jäävatel merealadel. Sellele vaatamata ei takistata protokolliga osalisi laiendamast oma põhimõtteid sellistel merealadel toimuvatele tegevustele.

Selgitus

Nagoya protokollis reguleerimisala on veidi kitsam kui bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni reguleerimisala ja ei laiene riiklikest vetest väljaspool toimuvale tegevusele, näiteks kalavarude püüdmise väljaspool majandusvööndit. Sellele vaatamata on liidul õigus minna kõnealus määruses kaugemale ning seega on protokollis artiklis 10 kavandatud tulevased mehhanismid olukordade jaoks, kus eelnev informeeritud nõusolek ei ole võimalik.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Vajaliku hoolsuse kohustus peaks kehtima kõigile kasutajatele olenemata nende suurusest, sh mikroettevõtjatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Nende osaliste süsteemist väljajätmine seaks täielikult ohtu süsteemi tulemuslikkuse. Samuti läheks see vastuollu ELile Nagoya protokollist tulenevate rahvusvaheliste kohustustega. Määruses tuleks siiski välja pakkuda mitmesugused meetmed ja vahendid, mis võimaldavad mikroettevõtjatel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel täita oma kohustusi väikeste **kulude** ja suure kindlustundega.

Muudatusettepanek

(15) Vajaliku hoolsuse kohustus peaks kehtima kõigile kasutajatele olenemata nende suurusest, sh mikroettevõtjatele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele. Nende osaliste süsteemist väljajätmine seaks täielikult ohtu süsteemi tulemuslikkuse. Samuti läheks see vastuollu ELile Nagoya protokollist tulenevate rahvusvaheliste kohustustega. Määruses tuleks siiski välja pakkuda mitmesugused meetmed ja vahendid, mis võimaldavad mikroettevõtjatel ning väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel täita oma kohustusi väikeste **kuludega, ilma et see mõjutaks nende konkurentsivõimet**, ja suure kindlustundega.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm peaks võimaldama arutada ja aitama ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, juurdepääsusüsteemide ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu

Muudatusettepanek

(23) Juurdepääsu käsitlev ELi platvorm peaks võimaldama arutada ja aitama ühtlustada juurdepääsutingimusi ELis, juurdepääsusüsteemide ülesehitust ja tulemuslikkust, lihtsustatud juurdepääsu

mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavasid, ELi sidusrühmade juurdepääsu kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamist.

mitteäriilistel eesmärkidel tehtavate teadusuuringute jaoks, ELis asuvate kogude juurdepääsutavasid, ELi sidusrühmade juurdepääsu kolmandates riikides ja parimate tavade vahetamist. ***Liidu platvormi puhul tuleks täielikult arvesse võtta liikmesriikide pädevust ja järgida eesmärki tagada vajaduse korral põlisrahvaste ja kohalike kogukondade kaasamine vastavalt Nagoya protokollile.***

Selgitus

Protokolli juurdepääsu ressursidele käsitlevates sätetes osutatakse konkreetselt põlisrahvaste ja kohalike kogukondade huvidele. Seetõttu on asjakohane teha sama ka määruses.

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon teeb pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest.

Muudatusettepanek

2. Komisjon teeb pädevate asutuste nimekirja üldsusele kättesaadavaks, sealhulgas ka interneti vahendusel. Komisjon kannab hoolt nimekirja ajakohastamise eest. ***Eriolist tähelepanu pööratakse äärepoolseimatele piirkondadele, pidades silmas sealsete geneetiliste ressursside olulisust ja haprust, eesmärgiga hoida ära nende kuritarvitamist.***

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. ELi platvorm võib esitada tema pädevusse kuuluvate küsimuste kohta soovituslikke nõuandeid, juhtnööre või arvamusi.

Muudatusettepanek

3. ELi platvorm võib esitada tema pädevusse kuuluvate küsimuste kohta soovituslikke nõuandeid, juhtnööre või arvamusi. ***Kõikide eelnimetatud***

***nõuannete, juhtnõõride või arvamuste
puhul võetakse nõuetekohaselt arvesse
nõuet kaasata asjaomaseid põlisrahvaid ja
kohalikke kogukondi.***

Selgitus

Protokolli artiklis 6 kohustatakse osalisriike võtma vajaduse korral meetmeid, et kaasata põlisrahvad ja kohalikud kogukonnad, kui neil on õigus juurdepääsu andmiseks. ELi platvorm peaks olema otseselt kohustatud neid sätteid järgima.

MENETLUS

Pealkiri	Juurdepäas geneetilistele ressursidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglane ja võrdne jaotamine		
Viited	COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)		
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.11.2012		
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	PECH 19.11.2012		
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Ian Hudghton 21.11.2012		
Arutamine parlamendikomisjonis	19.2.2013	20.3.2013	23.4.2013
Vastuvõtmise kuupäev	18.6.2013		
Lõpphääletuse tulemus	+: -: 0:	22 0 0	
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	John Stuart Agnew, Antonello Antinoro, Kriton Arsenis, Alain Cadec, Chris Davies, João Ferreira, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Marek Józef Gróbarczyk, Ian Hudghton, Werner Kuhn, Isabella Lövin, Guido Milana, Maria do Céu Patrão Neves, Crescenzo Rivellini, Ulrike Rodust, Raül Romeva i Rueda, Struan Stevenson, Isabelle Thomas		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Jean-Paul Basset, Diane Dodds, Barbara Matera, Mario Pirillo		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Salvador Garriga Polledo		

MENETLUS

Pealkiri	Juurdepääs geneetilistele ressursidele ning nende kasutamisest saadava tulu õiglase ja võrdne jaotamine			
Viited	COM(2012)0576 – C7-0322/2012 – 2012/0278(COD)			
EP-le esitamise kuupäev	4.10.2012			
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	ENVI 19.11.2012			
Arvamuse esitaja(d) istungil teada andmise kuupäev	DEVE 19.11.2012	ITRE 19.11.2012	REGI 19.11.2012	AGRI 19.11.2012
	PECH 19.11.2012			
Arvamuse esitamisest loobumine otsuse kuupäev	ITRE 5.11.2012	REGI 27.11.2012		
Raportöör(id) nimetamise kuupäev	Sandrine Bélier 23.10.2012			
Arutamine parlamendikomisjonis	25.4.2013	20.6.2013		
Vastuvõtmise kuupäev	4.7.2013			
Lõpphääletuse tulemus	+: –: 0:	34 1 22		
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Martina Anderson, Elena Oana Antonescu, Kriton Arsenis, Sophie Auconie, Paolo Bartolozzi, Sandrine Bélier, Lajos Bokros, Franco Bonanini, Biljana Borzan, Nessa Childers, Yves Cochet, Chris Davies, Esther de Lange, Anne Delvaux, Bas Eickhout, Jill Evans, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Cristina Gutiérrez-Cortines, Satu Hassi, Jolanta Emilia Hibner, Karin Kadenbach, Christa Kläß, Eija-Riitta Korhola, Jo Leinen, Corinne Lepage, Linda McAvan, Vladko Todorov Panayotov, Gilles Pargneaux, Antonyia Parvanova, Andrés Perelló Rodríguez, Mario Pirillo, Pavel Poc, Anna Rosbach, Oreste Rossi, Kārlis Šadurskis, Carl Schlyter, Horst Schnellhardt, Richard Seeber, Theodoros Skylakakis, Bogusław Sonik, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Thomas Ulmer, Anja Weisgerber, Glenis Willmott, Sabine Wils			
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Erik Bánki, James Nicholson, Vittorio Prodi, Britta Reimers, Alda Sousa, Struan Stevenson, Marita Ulvskog, Vladimir Urutchev, Anna Záborská			
Esitamise kuupäev	16.7.2013			